

1997. évi LXXXI. törvény
a társadalombiztosítási nyugellátásról
2019.01.01
2019.01.31
73

1997. évi LXXXI. törvény
a társadalombiztosítási nyugellátásról

Az Országgyűlés az Alaptörvényben foglalt elveknek megfelelően az időskorúak és a tartósan vagy véglegesen munkaképtelenné válók, valamint hozzátartozóik megélhetésének biztosítása érdekében a társadalombiztosítási nyugellátásról az alábbi törvényt alkotja:

E törvény célja, hogy a biztosítottak és hozzátartozóik részére nyújtandó társadalombiztosítási nyugellátásokat – figyelemmel a magánnyugdíjrendszerre is – egységes elvek alapján szabályozza.

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Alapelvek

1. § (1) A kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer működtetése és fejlesztése az állam feladata. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer öregség esetén a biztosított részére, elhalálása esetén a hozzátartozója részére egységes elvek alapján nyugellátást biztosít.

(2) A szociális biztonsági tárgyú nemzetközi szerződés, illetve szociálpolitikai egyezmény hatálya alá tartozó személyre e törvény rendelkezéseit az adott nemzetközi szerződés (egyezmény) szabályai szerint kell alkalmazni.

(3)

(4) A nyugdíjbiztosítás szervezetéről külön törvény rendelkezik.

2. § (1) A társadalombiztosítási nyugdíj fedezetére, a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló törvény (a továbbiakban: Tbj.) rendelkezései szerint járulékot kell fizetni.

(2) Az állam a társadalombiztosítási nyugellátások kifizetését akkor is biztosítja, ha a Nyugdíjbiztosítási Alap kiadásai meghaladják a bevételeket. Ha a Nyugdíjbiztosítási Alap tervezett kiadásai meghaladják a bevételeket, a központi költségvetés a különbség összegét előirányzatként biztosítja.

(3) A társadalombiztosítási nyugellátás a nyugdíjjárulék alapját képező kereset, jövedelem összegéhez és az elismert szolgálati időhöz igazodik.

(4) Az, aki szolgálati idejének legalább egy részében a magánnyugdíjrendszer keretében is fizetett tagdíjat, és ennek alapján szolgáltatásra jogosultságot szerzett, a kizárólag társadalombiztosítási nyugellátásra (a továbbiakban: nyugellátás) jogosultakhoz képest eltérő mértékű társadalombiztosítási nyugdíjra jogosult.

(5) Ha a biztosított élt a Tbj.-ben biztosított azon jogával, hogy a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerben, valamint a magánnyugdíjrendszerben is részt vesz, és ennek megfelelően a magánnyugdíjrendszerben tagdíjat fizetett, illetőleg azt a foglalkoztató a keresetéből, a jövedelméből levonta, majd ennek összegét a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer számára a biztosított döntése alapján átutalták, akkor nyugellátását úgy kell megállapítani, mintha biztosítási idejének teljes tartama alatt kizárólag nyugdíjjárulék fizetésére lett volna kötelezett.

(6)

3. § (1) Az 1997. december 31-én hatályos jogszabályok alapján megszerzett jogosultságot megszüntetni, illetőleg korlátozni nem lehet.

(2)

(3)

(4)

Alapfogalmak

4. § (1) E törvény alkalmazásában

a) saját jogú nyugellátás és a hozzátartozói nyugellátás: olyan keresettől, jövedelemtől függő rendszeres pénzellátás, amely meghatározott szolgálati idő megszerzése esetén a biztosítottnak (volt biztosítottnak), illetve hozzátartozójának jár;

b) öregségi nyugdíj: meghatározott életkor elérése és meghatározott szolgálati idő megszerzése esetén járó nyugellátás;

c)–d)

e) özvegyi nyugdíj: az elhunyt nyugdíjas, illetve nyugdíjban nem részesülő, de nyugdíjjogosultságot szerzett elhunyt személy házastársának, meghatározott feltételek mellett élettársának, valamint elvált házastársának járó nyugellátás;

f) árvaellátás: az elhunyt nyugdíjas, illetve nyugdíjban nem részesülő, de nyugdíjjogosultságot szerzett elhunyt személy gyermekének, örökbefogadott gyermekének, meghatározott feltételek esetén nevelt gyermekének, testvérének, unokájának járó ellátás;

g) szülői nyugdíj: az elhunyt biztosított (nyugdíjas) szülőjének, nagyszülőjének, meghatározott feltételek fennállása esetén nevelőszülőjének járó ellátás;

h) szolgálati idő: az az időszak, amely alatt a biztosított nyugdíjjárulék fizetésére kötelezett volt, illetve megállapodás alapján nyugdíjjárulékot fizetett. A nyugdíjjárulék-fizetési kötelezettség nélkül szolgálati időnek minősülő időszakokat e törvény külön

határozza meg:

- i) tartásra köteles és képes hozzátartozó:* az az árvaellátást, illetve a szülői nyugdíjat igénylő tartására törvény alapján, – a tartási kötelezettség sorrendjében – az elhunyt jogszerzőt megelőzően köteles személy,
 - ia) akivel szemben bíróság elrendelte az árvaellátást igénylőt, illetve a szülői nyugdíjat igénylőt megillető tartás teljesítését, vagy*
 - ib) akinek – a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerint – a családjában az egy főre jutó jövedelem meghaladja az öregségi teljes nyugdíj legkisebb összegének két és félszeresét, kivéve, ha a bíróság úgy döntött, hogy vele szemben nem rendeli el az árvaellátást igénylőt, illetve a szülői nyugdíjat igénylőt megillető tartás teljesítését, azzal, hogy az ismeretlen helyen tartózkodó személyt tartásra képtelennek kell tekinteni;*
 - j) EGT-állam:* az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam, továbbá az az állam, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez;
 - k) megváltozott munkaképességű:* az a személy, akinek a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló törvényben foglaltak szerint az egészségi állapota legfeljebb 50 százalékos;
 - l) üzemi baleset:* a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló törvény szerinti üzemi baleset és foglalkozási megbetegedés.
- (2) A biztosítottak és foglalkoztatók körével, továbbá a járulékfizetéssel összefüggő fogalommeghatározásokra a Tbj. rendelkezései az irányadók.

A törvény hatálya

5. § E törvény hatálya kiterjed:

- a) a Tbj. szabályai alapján biztosítottak minősülő személyekre és a foglalkoztatókra, továbbá*
- b) az e törvényben meghatározott saját jogú és hozzátartozói nyugellátásban részesülő személyekre, valamint*
- c) a nyugdíjfolyósító szervre, a központi nyugdíjbiztosítási szervre, valamint a nyugdíj-megállapítás során és az e törvény szerinti egyéb eljárásokban eljáró szervekre (a továbbiakban együtt: nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv).*
- d)*

A nyugdíj szolgáltatások

6. § (1) A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó saját jogú nyugellátások

- a) az öregségi nyugdíj,*
- b)–c)*
- d)*

(2) A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátások

- a) az özvegyi nyugdíj,*
- b) az árvaellátás,*
- c) a szülői nyugdíj,*
- d) a baleseti hozzátartozói nyugellátások,*
- e) az özvegyi járadék.*

(3)

(4) Ha jogszabály kivételt nem tesz,

- a) a saját jogú mezőgazdasági szövetkezeti járadékra, mezőgazdasági szakszövetkezeti járadékra és a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok saját jogú növelt összegű járadékára az öregségi nyugdíjra,*
- b) a hozzátartozói jogon szerzett mezőgazdasági szövetkezeti járadékra, mezőgazdasági szakszövetkezeti járadékra és a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok hozzátartozói jogon szerzett növelt összegű járadékára a hozzátartozói nyugellátásokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.*

(5)

6/A. §

II. Fejezet

AZ ÖREGSÉGI NYUGDÍJ

1. Cím

7. §

8. §

8/A. §

8/B. §

8/C. §

9. §

10. §

- 11. §
- 11/A. §
- 12–14. §
- 15. §
- 16–17. §

2. Cím

A nyugdíjjogosultság

A 2008. december 31-ét követő időponttól megállapításra kerülő öregségi nyugdíj esetében

18. § (1) A társadalombiztosítási öregségi nyugdíjra jogosító öregségi nyugdíjkorhatára annak, aki

- a) 1952. január 1-je előtt született, a betöltött 62. életév,
- b) 1952-ben született, a 62. életév betöltését követő 183. nap,
- c) 1953-ban született, a betöltött 63. életév,
- d) 1954-ben született, a 63. életév betöltését követő 183. nap,
- e) 1955-ben született, a betöltött 64. életév,
- f) 1956-ban született, a 64. életév betöltését követő 183. nap,
- g) 1957-ben vagy azt követően született, a betöltött 65. életév.

(2) Öregségi teljes nyugdíjra az jogosult, aki

- a) a születési évének megfelelő – az (1) bekezdésben meghatározott – öregségi nyugdíjkorhatárt (a továbbiakban: öregségi nyugdíjkorhatár) betöltötte, és
- b) legalább húsz év szolgálati idővel rendelkezik.

(2a) Öregségi teljes nyugdíjra életkorától függetlenül jogosult az a nő is, aki legalább negyven év jogosultsági idővel rendelkezik.

(2b) A (2a) bekezdés tekintetében jogosultsági időnek minősül a kereső tevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnal, valamint a terhességi-gyermekágyi segélyben, csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban, gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, gyermekek otthongondozási díjában és a súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekére tekintettel megállapított ápolási díjban eltöltött idővel, vagy ezekkel egy tekintet alá eső, 1998. január 1-jét megelőzően szerzett szolgálati idő.

(2c) A (2a) bekezdés alapján az öregségi teljes nyugdíj nem állapítható meg, ha a kereső tevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnal szerzett szolgálati idő nem éri el a harminckét évet, olyan nő esetén pedig, akinek gyermekek otthongondozási díját, vagy a súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekére tekintettel ápolási díjat állapítottak meg, vagy aki 1998. január 1-jét megelőzően ezzel egy tekintet alá eső szolgálati időt szerzett, a harminc évet.

(2d) A (2c) bekezdésben előírt jogosultsági idő – ha a jogosult a saját háztartásában öt gyermeket nevelt – egy évvel, minden további gyermek esetén további egy-egy évvel, de összesen legfeljebb hét évvel csökken. Saját háztartásban nevelt gyermeknek azt a vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermeket kell tekinteni, aki a jogosulttal életvitelszerűen együtt élt és annak gondozásából rendszeres jelleggel legfeljebb csak napközbeni időszakra került ki, vagy megfelelt a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 12. § (2) bekezdése szerinti feltételeknek.

(3) Öregségi résznyugdíjra az jogosult, aki

- a) az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, és
- b) legalább tizenöt év szolgálati idővel rendelkezik.

(4)

18/A. §

18/B. §

19. §

Az öregségi nyugdíj összege

A 2012. december 31-ét követően megállapításra kerülő nyugdíjak esetében

20. § (1) Az öregségi nyugdíj összege az elismert szolgálati időtől és az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegétől függ.

(2) Az öregségi nyugdíj összege az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegének [22. § (10) bekezdése] a megszerzett szolgálati időhöz tartozó, a 2. mellékletben meghatározott százaléka.

(3) Az öregségi teljes nyugdíj összege nem lehet kevesebb az öregségi nyugdíj külön jogszabályban meghatározott legkisebb összegénél. Ha az öregségi teljes nyugdíj alapját képező havi átlagkereset az öregségi nyugdíj külön jogszabályban meghatározott legkisebb összegét nem éri el, az öregségi teljes nyugdíj összege azonos az alapját képező havi átlagkereset összegével.

(4) A (3) bekezdésben foglaltak nem alkalmazhatók, ha az öregségi nyugdíj kiszámítása során figyelembe vett szolgálati idő a 39. § szerinti arányos elismerés miatt nem éri el a húsz évet.

21. § (1) Az öregségi nyugdíj összege – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – az annak alapját képező havi átlagkeresetnél több nem lehet.

(2) Aki húsz év szolgálati idővel rendelkezik és a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltése után a nyugdíj megállapítása nélkül legalább 30 naptári napra szolgálati időt szerez, nyugdíjnövelésben részesül. A nyugdíjnövelés mértéke minden 30 nap után az öregségi nyugdíj 0,5 százaléka.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott nyugdíjnöveléssel az öregségi nyugdíj a megállapítása alapjául szolgáló havi átlagkeresetet meghaladhatja.

21/A. § (1) Ha a biztosított, volt biztosított magánnyugdíjpénztár tagja, az öregségi nyugdíj összegét úgy kell megállapítani, hogy a 20. és 21. § alapján kiszámított nyugdíjösszeget meg kell szorozni az I. mellékletben meghatározott szorzószámmal.

(2) Ha a magánnyugdíjpénztár a tag egyéni számláján lévő – törvényben meghatározott esetben csökkentett – összeget a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. év LXXXII. törvényben (a továbbiakban: Mpt.) foglaltak szerint az öregségi nyugdíj megállapítását követően az államháztartás részére utalja át, az öregségi nyugdíj összegét a 20. és 21. §-ban foglaltak szerint, a megállapítás kezdő időpontjára visszamenőlegesen módosítani kell.

22. § (1) Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegét az 1988. január 1-jétől a nyugdíj megállapításának kezdő napjáig elért (kifizetett), a kifizetés idején érvényes szabályok szerint nyugdíjárulék alapjául szolgáló kereset, jövedelem havi átlaga alapján kell meghatározni. Keresetként, jövedelemként kell figyelembe venni:

a) az 1988. január 1-je és 1996. december 31-e közötti, illetőleg az 1988. január 1-je előtti keresetek, jövedelmek esetén az 1996. december 31. napján érvényes társadalombiztosítási szabályok szerint a főfoglalkozásban elért jövedelmet, az ezen időszak alatt kifizetett év végi részesedést, prémiumot, jutalmat és a keresettel, jövedelemmel azonos időre járó baleseti járadékot,

b) 1997. január 1-jétől az 1998. január 1-je előtti rendelkezések szerinti, illetőleg 1998. január 1-jétől a Tbj.-ben meghatározott biztosítással járó jogviszonyból vagy jogviszonyokból származó, nyugdíjárulék-alapot képező keresetet, jövedelmet és 1997. évben a keresettel, jövedelemmel azonos időre járó baleseti járadékot,

c) amennyiben a nyugdíjárulékot a biztosítási jogviszony keretében meghatározott összeg után kellett fizetni, ezt az összeget,

d) az Európai Unió tisztviselőinek és más alkalmazottainak nyugdíjbiztosítási átutalásáról és visszautalásáról szóló törvény alapján a nyugdíjbiztosítási visszautalás során meghatározott beszámított jövedelmet, ha a Nyugdíjbiztosítási Alapot megillető összeget a Nyugdíjbiztosítási Alapnak átutalták,

e) a felszolgálási díj 81%-át,

f) a vendéglátó üzlet felszolgálójaként a fogyasztótól közvetlenül kapott borralaló 81%-át,

g) azon egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás (ekho) alap 50 százalékát, 2008. január 1-jétől 61 százalékát, amely után a magánszemélyt terhelő ekho mértéke 15 százalék,

h) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerinti munka-rehabilitációs díjat és fejlesztési foglalkoztatási díjat,

i) a Tbj. 30/A. § (2) bekezdésében meghatározott mezőgazdasági östermelő esetében az éves bevételének 6 százalékát,

j) a főállású kisadózó társadalombiztosítási ellátásainak alapjául szolgáló, törvényben meghatározott összeget.

(2) Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset meghatározásánál

a) az álláskereső járadék, a munkanélküli-járadék, a vállalkozói járadék, a nyugdíj előtti munkanélküli-segély, az álláskeresőt ösztönző juttatás, a keresetpótló juttatás (a továbbiakban együtt: álláskeresői támogatás) összegét,

b) a gyermekgondozást segítő ellátás, gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás és a gyermekgondozási díj összegét,

c) a nyugdíjárulék-köteles szociális és gyermekvédelmi ellátások (gyermekek otthongondozási díja, ápolási díj) összegét,

d) a prémiumévek programról és a különleges foglalkoztatási állományról szóló 2004. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Péptv.) 3–5. §-a szerinti prémiumévek program, illetve különleges foglalkoztatási állomány keretében járó juttatás összegét,

e) a rehabilitációs ellátás összegét,

f) a rendvédelmi egészségkárosodási keresetkiegészítés, a rendvédelmi egészségkárosodási járadék, a honvédelmi egészségkárosodási keresetkiegészítés vagy a honvédelmi egészségkárosodási járadék összegét,

g) a rehabilitációs járadék összegét, valamint

h) az a)–f) pont szerinti ellátások folyósításának időtartama alatt szerzett, biztosítással járó jogviszonyból származó jövedelmet, keresetet

– a kifizetésük, folyósításuk időpontjától függetlenül – csak akkor kell figyelembe venni, ha az az igénylőre kedvezőbb.

(3) A Péptv. 2011. január 1-jét megelőzően hatályos 4/A. §-a szerinti prémiumévek programban részt vevő biztosított esetében a nyugdíj alapjául szolgáló havi átlagkereset megállapításánál a részmunkaidőre megállapított, ténylegesen kifizetett kereset mellett a nyugdíjárulék-, illetve nyugdíjbiztosítási járulékkiegészítés alapjaként számított összeget is figyelembe kell venni. Ha a prémiumévek programba történő belépése és munkaviszonya megszűnése közötti időszakban a biztosított prémiumévek programhoz kapcsolódó, részmunkaidőre szóló munkabéret emelték, akkor a járulékkiegészítés alapjaként számított összeget szintén ezen emelés százalékos arányával megemelten kell figyelembe venni. Többszöri béremelés esetén a prémiumévek programba történő bekerüléskor, illetve annak megszűnésekor érvényes bér közötti százalékos arányt kell alapul venni. A 39. §-ban foglalt rendelkezéseket ebben az esetben nem kell alkalmazni.

(4) Amennyiben a biztosított az (1) bekezdésben meghatározott időszaknak – vagy ha ennél a szolgálati idő kevesebb, e rövidebb időnek – legalább a felében rendelkezik a nyugdíjszámítás alapjául szolgáló keresettel, jövedelemmel, a havi átlagkeresetet a tényleges – a kifizetés időpontjában érvényes jogszabályok szerint nyugdíjárulék-alapot képező – kereset, jövedelem alapján kell meghatározni.

(5) Ha a (4) bekezdés szerinti időszakban, az átlagszámítási időnek legalább a fele részére a nyugdíjat igénylőnek nincs keresete, jövedelme, a hiányzó időre eső napokra a keresetet, jövedelmet az 1988. január 1-je előtti legközelebbi időszak keresete, jövedelme alapján kell figyelembe venni. Ha ez sem áll rendelkezésre, keresetként – a nyugellátás megállapításának kezdő napjától folyamatosan visszaszámítva – a hiányzó időre érvényes, külön jogszabályban általánosan meghatározott minimálbér harmincad részét kell figyelembe venni azokra a naptári napokra, amelyekre nyugdíjalapot képező kereset, jövedelem nem volt és a (10) bekezdés alkalmazásánál e naptári napok is osztószámot képeznek.

(6) Az 1988. január 1-jétől elért, (1)–(5) bekezdés szerinti kereseteket, jövedelmeket – ideértve a minimálbér összegét is – naptári évenként csökkenteni kell

a) a kifizetés időpontjában hatályos jogszabályokban meghatározott járulékmértékek figyelembevételével számított természetbeni és pénzbeli egészségbiztosítási járulék, nyugdíjjárulék, magánnyugdíj-pénztári tagdíj, munkavállalói járulék, vállalkozói járulék, valamint 2010. január 1-jétől egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék összegével, továbbá

b) a személyi jövedelemadónak

ba) – 2010. január 1-jét megelőzően és 2012. december 31-ét követően elért keresetek, jövedelmek esetén – a keresetek, jövedelmek a) pont szerinti csökkentése után fennmaradó összegre képzett összegével,

bb) – 2010. január 1-je és 2012. december 31-e között elért keresetek, jövedelmek esetén – a keresetek, jövedelmek a) pont szerint csökkentett összege és az ezen összegre számított adóalap-kiegészítés együttes összegére képzett összegével.

(7) A (6) bekezdés a) pontjában foglaltaktól eltérően 1991. évben munkavállalói járulék címén 0,2 százalékos, 2006. évben egészségbiztosítási járulék címén 4,6 százalékos, munkavállalói járulék címén 1,1 százalékos mértéket kell alkalmazni.

(8) Ha az (5) bekezdés alkalmazása során 1988. január 1-je előtti keresetet, jövedelmet kell figyelembe venni, az 1988. január 1-je előtti kereseteket, jövedelmeket a nyugdíjjárulék 1988. január 1-jén érvényes mértékének alapulvételével kell naptári évenként csökkenteni.

(9) A nyugdíjazást megelőző naptári év előtt elért és a (6)–(8) bekezdés szerint csökkentett keresetet, jövedelmet az országos nettó átlagkereset egyes években történő növekedését alapul véve naptári évenként a nyugdíjazást megelőző naptári év kereseti szintjéhez kell igazítani.

(10) Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkeresetet úgy kell meghatározni, hogy a (9) bekezdés szerint növelt kereset, jövedelem együttes összegét el kell osztani az átlagszámítási időszaknak a biztosításban töltött azon napjainak számával, amelyekre a nyugdíjat igénylőnek az (1)–(5) bekezdés szerinti keresete, jövedelme volt. Az osztószám megállapításánál a heti pihenőnapokat, a munkaszüneti napokat és a szabadnapokat is figyelembe kell venni. Az így kapott napi átlagot meg kell szorozni 365-tel, és el kell osztani 12-vel.

(11) Ha a 2012. december 31-ét követő időponttól kezdődően megállapításra kerülő öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset 372 000 forintnál több,

a) a 372 001 és 421 000 forint közötti átlagkeresetrész 90 százalékát,

b) a 421 000 forint feletti átlagkeresetrész 80 százalékát

kell az öregségi nyugdíj megállapításánál figyelembe venni.

22/A. § (1) A saját jogú nyugellátás mellett folytatott keresőtevékenység időtartama szolgálati időként nem vehető figyelembe. A saját jogú nyugellátás mellett folytatott keresőtevékenységgel szerzett, nyugdíjjárulék-alapot képező kereset, jövedelem összege az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset kiszámítása során nem vehető figyelembe.

(2) Az öregségi nyugellátásban részesülő személy – ideértve azt a személyt is, akinek nyugellátása szünetel – nyugellátását a saját jogú nyugdíjasként történt foglalkoztatása, illetve egyéni vagy társas vállalkozóként végzett kiegészítő tevékenysége alapján a naptári évben elért, nyugdíjjárulék-alapot képező kereset, jövedelem összege egytizenkettő részének 0,5 százalékával – a jövedelem megszerzését követő naptári év január 1-től – növelni kell. A nyugdíjnövelés kiszámítása során az a nyugdíjjárulék-alapot képező kereset, jövedelem vehető figyelembe, amely után az előírt nyugdíjjárulékot megfizették.

(3) A nyugdíjnövelést a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv hivatalból állapítja meg a nyugdíjjárulék-alapot képező kereset, jövedelem megszerzését követő naptári év

a) szeptember 30-áig, ha kizárólag a Tbj. 5. § (1) bekezdés a) pontja szerinti jogviszonyból származó keresetet, jövedelmet kell figyelembe venni,

b) október 31-éig az a) pontban nem említett esetben.

(4) Az öregségi nyugdíj megállapítása esetén a kiszámított nyugellátás összegét meg kell növelni a jogosult részére korábban – azóta megszűnt saját jogú nyugellátás mellett szerzett, nyugdíjjárulék-alapot képező kereset, jövedelem alapján – megállapított nyugdíjnövelésnek a megállapítását követő időközi nyugdíjmelékek mértékével megemelt összegével, ideértve a korábbi saját jogú nyugellátás megszűnését követő időközi nyugdíjmeléseket is.

(5) Ha a nyugdíjnövelésre jogosult személy a nyugdíjnövelés megállapítása előtt elhunyt, a hozzátartozói nyugellátásra jogosult személy a nyugdíjnövelés iránti igényét a hozzátartozói nyugellátás megállapítására irányuló eljárásban – erre irányuló kérelemmel – érvényesítheti.

III. Fejezet

23–36/G. §

IV. Fejezet

A SZOLGÁLATI IDŐ

37. § (1) A Tbj.-ben biztosítottak minősülő személy biztosítással járó jogviszonyának 1997. december 31. napját követő időtartama szolgálati időnek számít, ha erre az időszakra az előírt nyugdíjjárulékot a biztosítótól levonták, illetve a 38. § (2) bekezdésének a)–b) pontjában említett személyek esetében megfizették.

(2) A Tbj. 5. § (1) bekezdés *i*) pontjában említett mezőgazdasági őstermelő biztosítási ideje szolgálati időnek számít, ha erre az időszakra nyugdíjjárulékot fizetett, illetőleg az előírt nyugdíjjárulékot megfizette.

(3) Ha a biztosítás ténye, illetőleg a biztosítással járó jogviszony időtartamára vonatkozó adatok a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv és az egészségbiztosítási szerv (a továbbiakban: társadalombiztosítási igazgatási szervek) nyilvántartásaiból megállapíthatók, azonban a nyugdíjjárulék levonásának ténye – a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv által beszerzett – a 43. § (2) bekezdés *a)–b)* pontok szerinti okiratok (igazolások) alapján sem állapítható meg, vagy az okiratok (igazolások) hiányában, illetőleg a foglalkoztató megszűnése miatt nem bizonyítható, a nyugdíjjárulék levonását vélelmezni kell.

(4) A biztosítással járó jogviszony 1998. január 1. napját megelőző időtartamát az 1997. december 31-én hatályos jogszabályok alapján kell szolgálati időként figyelembe venni.

38. § (1) Szolgálati időként kell továbbá figyelembe venni

a) a Tbj.-ben meghatározott, nyugellátás szerzése céljából megállapodást kötött személy esetében azt az időszakot, amelyre az előírt nyugdíjjárulékot megfizették,

b) az egyházi jogi személy által kiállított igazolás alapján az egyházi személyként ilyen minőségben eltöltött, az 1997. december 31-ét követően pedig azt az időtartamot, amelyre 2011. december 31-éig az előírt nyugdíjbiztosítási és nyugdíjjárulékot, 2012. január 1-jétől az előírt nyugdíjjárulékot az egyházi jogi személy megfizette,

c) a gyermeknevelési támogatás, a gyermekek otthongondozási díja, az ápolási díj, valamint a gyermekgondozást segítő ellátás, illetve gyermekgondozási segély folyósításának időtartamát, amennyiben az előírt nyugdíjjárulékot megfizették,

d) a katonai (polgári) szolgálatban eltöltött időt,

e) a táppénz (betegszabadság) – ide nem értve a külön jogszabály rendelkezése szerint kötött megállapodás alapján folyósított táppénzt –, a baleseti táppénz, a terhességi-gyermekágyi segély és a csecsemőgondozási díj folyósításának időtartamát, valamint a gyermekgondozási díj 2000. január 1-jét megelőző folyósításának időtartamát, illetőleg az 1999. december 31-ét követő gyermekgondozási díj, továbbá a rehabilitációs ellátás folyósításának azt az időtartamát, amelyre az előírt nyugdíjjárulékot megfizették,

f) az álláskereső támogatás folyósításának időtartamát, ha az előírt nyugdíjjárulékot megfizették,

g) azt az időt, amely az 1997. december 31-én hatályos rendelkezések szerint szolgálati időnek minősült,

h) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerinti munka-rehabilitáció keretében vagy fejlesztési jogviszonyban foglalkoztatott személy tekintetében a munka-rehabilitációs díj, illetve a fejlesztési foglalkoztatási díj folyósításának időtartamát, ha az előírt nyugdíjjárulékot megfizették,

i) az Rjtv. szerinti rehabilitációs járadék folyósításának időtartamát, ha az előírt nyugdíjjárulékot megfizették,

j) az Európai Unió tisztviselőinek és más alkalmazottainak nyugdíjbiztosítási átutalásáról és visszautalásáról szóló törvény alapján a nyugdíjbiztosítási visszautalás során elismert szolgálati időt, ha a Nyugdíjbiztosítási Alapot megillető összeget a Nyugdíjbiztosítási Alapnak átutalták,

k) a szociális szövetkezeti tag tagi munkavégzésének időtartamát, ha az előírt nyugdíjjárulékot megfizették,

l) a rendvédelmi egészségkárosodási járadék vagy a honvédelmi egészségkárosodási járadék folyósításának időtartamát.

(2) Szolgálati időként nem lehet figyelembe venni

a) az egyéni vállalkozó biztosítási kötelezettség alá tartozó jogviszonyának azt az időtartamát, amelyre vonatkozóan az egyéni vállalkozónak 2011. december 31-éig fennálló időszakra nyugdíjbiztosítási járulék vagy nyugdíjjárulék, 2012. január 1-jétől nyugdíjjárulék tartozása van,

b) a társas vállalkozás tagja esetében az adott társas vállalkozás tagjaként fennállt biztosítási kötelezettség alá tartozó jogviszonyának azt az időtartamát, amelyre vonatkozóan a társas vállalkozásnak a biztosítottak minősülő akkori tagjai után 2011. december 31-éig fennálló időszakra nyugdíjbiztosítási járulék vagy nyugdíjjárulék, 2012. január 1-jétől nyugdíjjárulék tartozása van,

c) az egyéni vállalkozó vagy jogi személyiséggel nem rendelkező társas vállalkozás tagja, segítő családtagjának az e jogcímen fennállt biztosítási idejének azt az időtartamát, amelyre vonatkozóan az egyéni vállalkozónak, illetőleg a jogi személyiséggel nem rendelkező társas vállalkozásnak e segítő családtag után 2011. december 31-éig fennálló időszakra nyugdíjbiztosítási járulék vagy nyugdíjjárulék, 2012. január 1-jétől nyugdíjjárulék tartozása van,

d) a mezőgazdasági őstermelő biztosítási idejének azt az időtartamát, amelyre vonatkozóan nyugdíjjárulék tartozása van.

A tartozás utólag történő – a nyugdíj megállapítása utáni – megfizetése esetén az így meghosszabbodott szolgálati időt legkorábban a befizetés napját magában foglaló naptári hónap első napjától lehet figyelembe venni. Az *a)–c)* pontokban említett biztosítottak szolgálati idejének figyelembevételénél a nyugdíjbiztosítási járulék és nyugdíjjárulék megfizetése tényének megállapítása, bizonyítása, illetőleg vélelmezése tekintetében a 37. § (3) bekezdésének rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

A tartozás összegét és azt az időtartamot, amelyre a tartozás vonatkozik, az állami adóhatóság igazolja, ennek hiányában a társas vállalkozás, illetőleg az egyéni vállalkozó igazolása, nyilatkozata az irányadó. Amennyiben az állami adóhatóság vagy a társas vállalkozás, illetőleg az egyéni vállalkozó nem közli azt az időtartamot, amelyre a tartozás vonatkozik, akkor szolgálati időként a biztosítási jogviszony időtartamából annyi naptári nap nem vehető figyelembe, ahányszor a tartozás megfelel a nyugdíj megállapításának kezdő napját megelőző hónapban érvényes minimálbér harmincad része után számított nyugdíjbiztosítási és nyugdíjjárulék összegének. Ha az igény elbírálása után megállapításra kerül, hogy a társas vállalkozás vagy az egyéni vállalkozó igazolása, nyilatkozata nem felelt meg a tényeknek és ez által a nyugdíj magasabb mértékben (összegben) került megállapításra, akkor a 84–86. §-ok rendelkezései alapján az érintett köteles a jogalap nélkül megállapított és folyósított ellátás visszafizetésére, illetőleg megtérítésére.

(3) A (2) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni akkor is, ha az állami adóhatóság a (2) bekezdés *a)–c)* pontjaiban említett személy kérelmére a nyugdíjbiztosítási járulék vagy a nyugdíjjárulék tartozást, illetve az adózás rendjéről szóló törvény (a

továbbiakban: Art.) értelmében a magánszemély kérelmére a nyugdíjjárulék tartozást mérsékli vagy elengedi.

Arányosan elismerhető szolgálati idő

39. § (1) Ha a biztosítottnak a Tbj. 5. §-a (1) bekezdésének *a)–b), g)* pontja és a (2) bekezdése szerinti biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonya keretében – ide nem értve a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) értelmében teljes munkaidőben, illetőleg az adott munkakörre irányadó, jogszabályban meghatározott munkaidőben foglalkoztatottakat – elért nyugdíjjárulék-alapot képező keresete, jövedelme a külön jogszabályban meghatározott minimálbérnél kevesebb, akkor a 20. §-ának alkalmazása során – az 1996. december 31-ét követő időszak tekintetében – a biztosítási időnek csak az arányos időtartama vehető szolgálati időként figyelembe. Ebben az esetben a szolgálati idő és a biztosítási idő aránya azonos a nyugdíjjárulék alapját képező kereset, jövedelem és a mindenkori érvényes minimálbér arányával.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit a Tbj. 30/A. §-ának (2) bekezdése szerinti mezőgazdasági östermelő 2007. december 31-ét követően szerzett biztosítási idejének, valamint a főállású kisadózó biztosítási idejének szolgálati időként történő figyelembevétele során is alkalmazni kell.

40. § Szolgálati időként kell figyelembe venni azt az időt is, amely a munkaviszony (közalkalmazotti, kormányzati szolgálati, közszolgálati, állami szolgálati jogviszony, a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény szerinti hivatásos szolgálati jogviszony, Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú tagjának szolgálati viszonya) jogellenes megszűnésétől annak helyreállításáig, vagy az utóbbi mellőzése esetén a jogviszony jogellenes megszüntetésének jogerős megállapításáig telt el.

Szolgálati idő a felsőfokú tanulmányok idejére

41. § (1) Szolgálati időként kell figyelembe venni,

- a)* öregségi nyugdíj esetén az 1998. január 1-je előtt,
- b)* hozzátartozói nyugellátás esetén időpontra tekintet nélkül

a felsőoktatási intézményben nappali képzésben folytatott – legfeljebb azonban a képzés megszerzéséhez a tanulmányok folytatása idején szükséges – tanulmányok idejét.

(2) A felsőoktatási intézményben nappali képzésben folytatott tanulmányok címén a tanulmányi időszak (tanulmányi év, tanulmányi félév) kezdetét magában foglaló hónap első napjától a végét magában foglaló hónap utolsó napjáig eltelt idő számít szolgálati időnek.

(3) Szolgálati időként kell figyelembe venni a két egymást követő tanulmányi időszak közötti tanulmányi szünet idejét is.

(4) Több képzés megszerzésére irányuló tanulmányok folytatása esetén legfeljebb az egyik képzés megszerzéséhez szükséges idő vehető figyelembe.

(5) A külföldi felsőoktatási intézményben nappali képzésben folytatott tanulmányok ideje szolgálati időként akkor vehető figyelembe, ha a külföldi állam joga szerint kiállított bizonyítvány és oklevél Magyarországon a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény rendelkezései szerint egyenértékűnek ismerhető el az illetékes hatóság szakvéleménye alapján, illetőleg a külföldi résztanulmányok idejét a hazai felsőoktatási intézményben nappali képzésben folytatott tanulmányi időbe beszámították.

Szolgálati időnek nem minősülő idők

42. § (1) Szolgálati időként nem lehet figyelembe venni a fizetés nélküli szabadság, vagy a munkavégzés alóli mentesítés időtartamát, ha erre az időre nyugdíjjárulék alapjául szolgáló kereset, jövedelem kifizetés nem történt.

(2) A szolgálati idő számításánál nem lehet figyelembe venni a tartóztatás, a szabadságvesztés tartamát. E rendelkezéstől eltérően szolgálati időként kell figyelembe venni

- a)* a tartóztatás idejét, ha a tartóztatottat jogerősen felmentették, vagy a bíróság jogerős vagy végleges határozatában, valamint az ügyészség, illetve a nyomozó hatóság további jogorvoslattal nem támadható határozatában a büntetőeljárás megszüntette,
- b)* a szabadságvesztés idejét, ha az elítéltet a bíróság utóbb jogerősen felmentette.

A szolgálati idő igazolása

43. § (1) A szolgálati időt naptári naponként kell számításba venni és 365 naptári napot kell egy évnek tekinteni. Ugyanazt az időtartamot csak egyszer lehet számításba venni.

(2) A szolgálati időt a társadalombiztosítási igazgatási szervek nyilvántartása alapján kell számításba venni. A társadalombiztosítási igazgatási szervek nyilvántartásai alapján nem igazolt szolgálati időket – ha jogszabály másként nem rendelkezik – abban az esetben kell figyelembe venni, ha azokat az igénylő

- a)* a foglalkoztató által kiállított egykorú eredeti okirattal (igazolással) vagy hiteles másolatával, vagy
- b)* a foglalkoztató eredeti nyilvántartásai alapján kiállított igazolással, vagy
- c)* egyéb hitelt érdemlő módon bizonyítja.

(3) A kereseti, jövedelmi adatokat a nyugdíjbiztosítás nyilvántartása alapján kell számításba venni. A nyugdíjbiztosítási nyilvántartásban nem szereplő keresetre, jövedelemre vonatkozó adatokat a foglalkoztatónak vagy jogutódjának az egykorú munkaügyi, bérszámfejtési, könyvelési nyilvántartásai alapján kiállított írásbeli igazolásával, ennek hiányában más egykorú okirattal – így különösen a Tbj. 47. § (3) bekezdése vagy 50. § (6) bekezdése szerinti foglalkoztatói igazolással, a személyi

jövedelemadó megállapításához a foglalkoztató által kiadott igazolással, a kereset, jövedelem kifizetését, elszámolását igazoló bizonylattal, munkakönyvvvel, személyijövedelemadó-bevallással – lehet igazolni.

43/A. § (1) A 43. § (1) bekezdés szerint számított szolgálati időn túl az egészségügyi dolgozók esetében kiegészítő szolgálati időként kell figyelembe venni a külön törvényben meghatározott, a heti 48 órát meghaladó önként vállalt többletmunkavégzésnek – a munkáltató által munkaórában igazolt – 2004. május 1-jét követő, – napi 8 óra alapulvételével átszámított – időtartamát.

(2) Az (1) bekezdés és a 43. § (1) bekezdés szerint külön-külön számított szolgálati idő együttes időtartamát a 20. § alkalmazásánál kell figyelembe venni.

(3)

V. Fejezet

A HOZZÁTARTOZÓI NYUGELLÁTÁSOK

44. § (1) Hozzártartozói nyugellátásra jogosultság szempontjából halálesetnek számít az eltűnés is, ha azt bíróság jogerősen megállapította.

(2)

44/A. § Az, aki hozzátartozója halálát – a bíróság jogerős ítélete szerint – szándékosan okozta, hozzátartozói, baleseti hozzátartozói nyugellátásra nem jogosult.

44/B. § Hozzártartozói nyugellátásra jogosult, akinek elhunyt házastársa, szülője, gyermeke mezőgazdasági szövetkezeti járadékhoz, mezőgazdasági szakszövetkezeti járadékhoz, illetve mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok növelt összegű járadékához szükséges szolgálati időt megszerezte, illetve mezőgazdasági szövetkezeti járadékosként, mezőgazdasági szakszövetkezeti járadékosként, mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok növelt összegű járadékosaként halt meg. Hozzártartozói nyugellátással kapcsolatos egyéb rendelkezések az előzőekben felsorolt jogosultak esetében megegyezik a jelen törvényben az özvegyi nyugdíj, az árvaellátás és a szülői nyugdíj cím paragrafusaiiban szereplő az öregségi nyugdíjasok hozzátartozói nyugellátása esetében meghatározott rendelkezésekkel.

44/C. § (1) Ha az igénylőnek az elhunyt házastársa, élettársa, szülője, gyermeke (a továbbiakban: a jogszerző) kizárólag a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében fizetett nyugdíjjárulékot, vagy a jogszerzőnek a magánnyugdíjpénztárban az egyéni számláján lévő összeget a magánnyugdíjról és az Mpt. szerinti saját döntése, illetőleg a jogszerzőnek a felhalmozási időszakban bekövetkezett halála esetén a hozzátartozónak az Mpt. szerinti döntése alapján a Nyugdíjbiztosítási Alapnak átutalták, a hozzátartozói nyugellátások összegét a 20. és 21. § alapulvételével kell meghatározni.

(2) Ha a jogszerzőnek a magánnyugdíjpénztárban az egyéni számláján lévő összegét saját döntése, illetőleg ennek hiányában a jogszerző felhalmozási időszakban bekövetkezett halála esetén a hozzátartozó döntése [Mpt. 29. § (9) bekezdés b) pontja] alapján nem utalták át a Nyugdíjbiztosítási Alap részére, a hozzátartozói nyugellátások összegét a 21/A. § alapján kell meghatározni.

(3) Ha a jogszerző vagy annak halála esetén a hozzátartozója az egyéni számlán levő összegnek a Nyugdíjbiztosítási Alaphoz történő átutalását kérte, és az igény érvényesítésekor ez a tény bizonyított, a hozzátartozói nyugellátást a 20. és 21. § megfelelő alkalmazásával kell megállapítani

44/D. § (1) Ha az elhunyt jogszerző

a) öregségi nyugdíjban nem részesült, valamint

b) az öregségi nyugdíjkorhatárt még nem töltötte be, és szolgálati ideje nem éri el a huszonöt évet,

a hozzátartozói nyugellátás számításának alapjául szolgáló öregséginyugdíj-összeget a 2. mellékletben foglaltak helyett – a 61. § szerinti kivétellel – kormányrendeletben meghatározottak szerint kell megállapítani azzal, hogy a kormányrendeletben a havi átlagkeresetnek az egyes szolgálati évekhöz meghatározott százalékos mértékei nem lehetnek alacsonyabbak az azonos szolgálati évekhöz a 2. mellékletben meghatározott százalékos mértékeknél.

(2) A hozzátartozói nyugellátás számításának alapjául szolgáló öregséginyugdíj-összeg nem lehet kisebb az öregségi nyugdíj legkisebb összegénél. Ha a hozzátartozói nyugellátás számításának alapjául szolgáló öregséginyugdíj-összeg alapját képező átlagkereset az öregségi nyugdíj legkisebb összegét nem éri el, a hozzátartozói nyugellátás számításának alapjául szolgáló öregséginyugdíj-összeg azonos az alapját képező havi átlagkereset összegével.

(3) A (2) bekezdésben foglaltak nem alkalmazhatók, ha a hozzátartozói nyugellátás kiszámítása során figyelembe vett szolgálati idő a 39. § szerinti arányos elismerés miatt nem éri el a jogosultsághoz előírt szolgálati időt.

44/E. § (1) Aki egyidejűleg több hozzátartozói nyugellátásra jogosult, választhat az őt megillető hozzátartozói nyugellátások közül.

(2) A jogosult által nem választott hozzátartozói nyugellátás folyósítását szüneteltetni kell.

44/F. §

1. Cím

Az özvegyi nyugdíj

45. § (1) Özvegyi nyugdíjat a házastárs, az elvált házastárs és az élettárs (a továbbiakban együtt: házastárs) kaphat.

(2) Özvegyi nyugdíjra jogosult a házastársra előírt feltételek fennállása esetén az is, aki élettársával ennek haláláig

a) egy év óta megszakítás nélkül együtt élt és gyermekük született, vagy

b) megszakítás nélkül tíz év óta együtt élt.

(3) Élettársa után nem jogosult özvegyi nyugdíjra az, aki a (2) bekezdésben megjelölt együttélési időszak vagy ennek egy része alatt özvegyi nyugdíjban vagy baleseti özvegyi nyugdíjban részesült.

46. § (1) Özvegyi nyugdíjra az jogosult, akinek házastársa öregségi nyugdíjasként halt meg, vagy akinek házastársa

a) a 22 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és

aa) az iskolai tanulmányai megszűnését követő 180 napon belül, vagy

ab) összesen legalább 2 év,

b) a 22 éves életkor betöltését követően, de a 25 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és legalább 4 év,

c) a 25 éves életkor betöltését követően, de a 30 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és legalább 6 év,

d) a 30 éves életkor betöltését követően, de a 35 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és legalább 8 év,

e) a 35 éves életkor betöltését követően, de a 45 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és legalább 10 év,

f) a 45 éves életkor betöltését követően hunyt el, és legalább 15 év

szolgálati időt szerzett.

(2) Özvegyi nyugdíjra az is jogosult, akinek házastársa az (1) bekezdés szerint szükséges szolgálati időt nem szerezte meg, de az alacsonyabb életkorhoz előírt szolgálati időt az ott meghatározott életkor betöltéséig megszerezte, és ezt követően szolgálati idejében a haláláig harminc napnál hosszabb megszakítás nincs. E harminc napba nem lehet beszámítani a keresőképtelenség idejét.

(3) Az (1) és (2) bekezdés alkalmazása során az özvegyi nyugdíjra történő jogszerzés szempontjából szolgálati időként kell figyelembe venni

a)

b) azt az időtartamot, ami alatt az elhunyt jogszerző rokkantsági nyugdíjban, baleseti rokkantsági nyugdíjban vagy rokkantsági ellátásban részesült.

47. § (1) Az ideiglenes özvegyi nyugdíj a házastárs halálától legalább egy évig, továbbá az elhunyt jogán árvaellátásra jogosult, másfél évesnél fiatalabb gyermeket eltartó özvegynek az árva 18 hónapos életkorának betöltéséig jár. Fogyatékos vagy tartósan beteg gyermek esetén az ideiglenes özvegyi nyugdíj azonos feltétellel a gyermek harmadik születésnapjáig folyósítható.

(2) Az ideiglenes özvegyi nyugdíj megszűnését követően özvegyi nyugdíjra az jogosult, aki házastársa halálakor

a) a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító korhatárt betöltötte, vagy

b) megváltozott munkaképességű, vagy

c) házastársa jogán árvaellátásra jogosult fogyatékkal élő, illetve tartósan beteg, vagy legalább két árvaellátásra jogosult gyermek eltartásáról gondoskodik.

(3) Özvegyi nyugdíj jár akkor is, ha az erre jogosító feltételek valamelyike

a) a házastárs 1993. március 1-je előtt bekövetkezett halála esetén az elhalálozástól számított tizenöt éven belül,

b) a házastárs 1993. február 28-a után bekövetkezett halála esetén az elhalálozástól számított tíz éven belül következik be.

48. § (1) Az, akinek házastársa a házasság megkötésekor a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító életkort már betöltötte, özvegyi nyugdíjra csak abban az esetben jogosult, ha a házasságból (a korábbi együttélésből) gyermek származott, vagy a házastársak a házasság megkötésétől öt éven át megszakítás nélkül együtt éltek.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak nem alkalmazhatók, ha az irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltése előtt kötött házasságot felbontották és – bármelyikük irányadó korhatárának betöltése után – ismét házasságot kötöttek.

49. § (1) Az elvált, továbbá házastársától egy évnél hosszabb ideje külön élő személynek ideiglenes özvegyi nyugdíj csak akkor jár, ha házastársától annak haláláig tartásdíjban részesült, vagy részére a bíróság tartásdíjat állapított meg.

(2) Az elvált, továbbá házastársától egy évnél hosszabb ideje külön élő személynek az 50. § (2)–(3) bekezdés szerinti özvegyi nyugdíj csak abban az esetben jár, ha a 47. § (2) bekezdésében meghatározott jogosultsági feltételek a különéléstől számított tíz éven belül bekövetkeztek és a házastársától annak haláláig tartásdíjban is részesült, vagy részére a bíróság tartásdíjat állapított meg.

(3) Ha az elvált személy a házastársától már a házasság megszűnése előtt is külön élt, a (2) bekezdés szerinti tíz évet a tényleges különélés kezdő időpontjától kell számítani.

50. § (1) Megözvegyülés esetén az ideiglenes özvegyi nyugdíj hatvan százaléka annak az öregségi nyugdíjnak, amely az elhunytat halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

(2) Az özvegyi nyugdíj mértéke

a) a 47. § (2) bekezdés a)–b) pontja szerinti feltétellel rendelkező, de rokkantsági ellátásban, rehabilitációs ellátásban, saját jogú nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesülő özvegy esetében hatvan százaléka,

b) a 47. § (2) bekezdés a)–b) pontja szerinti feltétellel rendelkező és egyidejűleg rokkantsági ellátásban, rehabilitációs ellátásban, saját jogú nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban vagy átmeneti bányászjáradékban részesülő, továbbá a 47. § (2) bekezdés c) pont szerinti feltétellel rendelkező özvegy esetében harminc százaléka

annak az öregségi nyugdíjnak, amely az elhunytat halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

(3) A (2) bekezdés a) pontja szerint hatvanszázalékos mértékben megállapított özvegyi nyugdíj helyett harminc százalékos mértékű özvegyi nyugdíjat kell megállapítani attól az időponttól, amelytől az özvegy saját jogú nyugellátásban, rokkantsági ellátásban, rehabilitációs ellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban vagy átmeneti bányászjáradékban részesül. A (2) bekezdés b) pontja szerint megállapított özvegyi nyugdíj az özvegy ellátásának összegére tekintet nélkül jár.

(4)

(5) A 49. § alapján megállapított özvegyi nyugdíj a tartásdíj összegénél több nem lehet.

(6) A házastárs 1998. január 1-je előtti halála esetén a saját jogú nyugellátást az özvegyi nyugellátással – a megállapításuk időpontjára tekintet nélkül – a Kormány rendeletében meghatározott összeghatárig kell együtt folyósítani. Az özvegy kérelmére azonban a saját jogú nyugellátást a (2) bekezdés *b*) pontja szerinti mértékben az özvegyi nyugellátással kiegészítve kell folyósítani, ha ez számára kedvezőbb. A (2) bekezdés *b*) pontja szerinti összeget abból a saját jogú nyugellátási összegből kell meghatározni, amely a jogszerzőt 1997. december 31-én megillette, vagy megillette volna. Ha az özvegyi nyugdíjra az igény 1998. december 31-ét követően nyílik meg, olyan összegű saját jogú nyugdíjból kell az özvegyi nyugdíjat megállapítani, amely a jogszerzőt az özvegyi nyugdíj megállapításának időpontját megelőző naptári év december 31-én megillette volna.

Az özvegyi nyugdíj megosztása

51. § (1) Több jogosult esetén az özvegyi nyugdíjat a jogosultak között egyenlő arányban meg kell osztani. Ha a különélő, illetőleg elvált házastársnak a réselő arányos résznél kisebb összegű ideiglenes özvegyi nyugdíj jár, a különbözet az özvegyi nyugdíjast, illetőleg az együttélés alapján ideiglenes özvegyi nyugdíjra jogosultat illeti meg.

(2) Az özvegyi nyugdíjra jogosult a többi jogosult ellen indított perben az özvegyi nyugdíj más arányú megosztását kérheti.

(3) Az özvegyi nyugdíjnak bírói ítélet alapján történő megosztását az ítélet jogerőre emelkedését követő hónap első napjától kell végrehajtani.

(4) Amennyiben a jogosultak száma megváltozik, az özvegyi nyugdíjat meg kell, illetőleg újból meg kell osztani. A megosztásra (újbuli megosztásra) legkorábban a jogosultak számának a változását, illetőleg az igénybejelentést követő hónap első napjától kerülhet sor.

Az özvegyi nyugdíj megszűnése

52. § (1) Az özvegyi nyugdíjra jogosultság megszűnik, ha az özvegy a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító életkorának betöltése előtt házasságot köt.

(2) A 47. § (2) bekezdés *b*) pontja alapján megállapított özvegyi nyugdíjra jogosultság megszűnik, ha az özvegyi nyugdíjas már nem megváltozott munkaképességű.

(3) Az árvaellátásra jogosult gyermekek tartása címén megállapított özvegyi nyugdíjra jogosultság megszűnik, ha már egyik gyermeket sem illeti meg árvaellátás.

Az özvegyi nyugdíj feléledése

53. § (1) Feléled az özvegyi nyugdíja annak, akinek az özvegyi nyugdíja nem házasságkötés miatt szűnt meg, ha az arra jogosító feltételek valamelyike

a) a házastárs 1993. március 1-je előtt bekövetkezett halála esetén az özvegyi nyugdíj megszűnésétől számított tizenöt éven belül,

b) a házastárs 1993. február 28-a után bekövetkezett halála esetén az özvegyi nyugdíj megszűnésétől számított tíz éven belül bekövetkezik.

Az özvegyi nyugdíj feléledése során az özvegyre irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt a jogszerző halálakor hatályos jogszabályok alapján kell megállapítani.

(2)

(3) A házasságkötés miatt megszüntetett özvegyi nyugdíjra a jogosultság a házasság megszűnése után feléled, ha

a) az igénylő a házasságkötéskor az 1998. január 1-jét megelőzően hatályos rendelkezések alapján végkielégítést nem vett fel, és

b) az igénylőt a házasság létrejötte nélkül az özvegyi nyugdíj egyébként megilletné.

(4) Az özvegyi nyugdíj feléledése esetén a jogosultat az özvegyi nyugdíj megszűnését követő emelések, kiegészítések megilletik.

(5) Ha 1997. december 31-ét követően az 1998. január 1-je előtt megszüntetett özvegyi nyugdíjra a jogosultság az (1)-(2) bekezdés szerint feléled, az özvegy az öregségi nyugdíja, rokkantsági ellátása, rehabilitációs ellátása mellett – a megállapítás időpontjára tekintet nélkül – kérheti az özvegyi nyugdíj 50. § (2) bekezdés *b*) pontja szerinti folyósítását, ha ez számára kedvezőbb.

(6)

2. Cím

Az árvaellátás

Az ellátásra jogosultság

54. § (1) Árvaellátásra az a gyermek jogosult – ideértve a házasságban vagy az élettársi közösségben együtt élők egy háztartásban közösen nevelt gyermeket is –, akinek szülője megfelel a 46. §-ban az elhunyt házastársra meghatározott feltételeknek.

(2) Az örökbecfogadott gyermeknek vér szerinti szülője jogán árvaellátás nem jár, kivéve, ha a gyermeket a vér szerinti szülő házastársa fogadta örökbe.

(3) Árvaellátás jár a testvérnek és az unokának (ideértve a dédunokát és ükunokát is) is, ha őt az elhunyt saját háztartásában eltartotta, és a gyermeknek tartásra köteles és képes hozzátartozója nincs.

55. § (1) Az árvaellátás – a jogosultsági feltételek megléte esetén – legkorábban az 54. §-ban említett személy halála napjától kezdődően a gyermek 16. életévének betöltése napjáig jár. Ha a gyermek nappali rendszerű iskolai oktatásban vagy

felsőoktatási intézményben nappali képzésben vesz részt, az árvaellátás a tanulmányok tartamára, de legfeljebb a huszonötödik életév betöltéséig jár. Ha a jogosultság megszűnése előtt a gyermek megváltozott munkaképességűvé válik, ennek tartamára az árvaellátás életkorra tekintet nélkül megilleti.

(2) Nem érinti az árvaellátásra jogosultságot, ha a gyermek vagy életben maradt szülője házasságot köt, vagy örökbe fogadják.

(3) Iskolai tanulmányok címén azt a gyermeket is megilleti az árvaellátás, aki

a) betegsége, testi vagy értelmi fogyatékosága, várandóssága, gyermekszülés vagy három évesnél fiatalabb gyermekének gondozása miatt a tanulmányait magántanulóként végzi,

b) huszonöt évesnél fiatalabb, és felnőttképzésben vesz részt, feltéve, hogy a felnőttképzés nem távoktatási formában folyik, és a képzés heti átlagos óraszámja eléri a hét órát.

(4) Iskolai tanulmányok címén az árvaellátás a tanulmányok befejezése hónapjának végéig, a nyári tanulmányi szünet tartamára is jár. Magyarországon tanuló árva esetén a közoktatási információs rendszer, illetve a felsőoktatási információs rendszer működtetője a tanulói, hallgatói jogviszony létesítését, fennállását és a tanulmányok befejezésének várható idejét a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv megkeresésére, a tanulói jogviszony megszűnését, illetve a hallgatói jogviszony szünetelését, megszűnését – a tanuló, hallgató nevének, társadalombiztosítási azonosító jelének és a szünetelés, megszűnés időpontjának közlésével – hivatalból igazolja. Külföldön tanuló árvának a tanulmányok folytatását az oktatási intézmény által kiállított igazolással középiskolai tanulmányok esetén évente, felsőfokú tanulmányok esetén félévente, a tanulmányok megkezdésétől számított egy hónapon belül kell igazolnia.

(5) Az árvaellátásra való jogosultságot nem érinti, ha a középiskola tanulójának a tanulói jogviszonya, illetőleg a felsőoktatási intézmény hallgatójának a hallgatói jogviszonya a tanuló, illetőleg hallgató betegsége vagy szülése miatt szünetel.

Az ellátás összege

56. § (1) Az árvaellátás gyermekeként annak a nyugdíjnak a harminc százaléka, ami az elhunytat öregségi nyugdíjként halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott nyugdíj hatvan százaléka jár árvaellátásként annak a gyermeknek,

a) akinek mindkét szülője elhunyt,

b) akinek életben lévő szülője megváltozott munkaképességű,

c)

(3) Ha a gyermek mindkét szülője után jogosult az árvaellátásra, azt az árvaellátást kell folyósítani, amelynek összege számára előnyösebb.

(4)

57. §

3. Cím

A szülői nyugdíj

A nyugdíjjogosultság

58. § (1) Szülői nyugdíjra az a szülő jogosult, akinek a gyermeke megfelel a 46. §-ban az elhunyt házastársra meghatározott feltételeknek, ha

a) a szülő a gyermekének halálakor megváltozott munkaképességű, vagy a hatvanötödik életévét betöltötte, és

b) a szülőt a gyermeke a halálát megelőző egy éven át túlnyomó részben eltartotta.

(2) Az (1) bekezdésben előírt feltételek fennállása esetén szülői nyugdíjra jogosult az a nevelőszülő is, aki a nevelt gyermeket tíz éven át eltartotta.

(3) A szülői nyugdíj – a jogosultsági feltételek megléte esetén – legkorábban az (1), (2) és (5) bekezdésben említett személy halála napjától jár. A szülői nyugdíjat meg kell szüntetni, ha arra tekintettel állapították meg, hogy a szülő megváltozott munkaképességű, ez az állapota már nem áll fenn, és hatvanötödik életévét még nem töltötte be.

(4) Annak a szülőnek, aki gyermeke halálakor hatvanötödik életévét nem töltötte be és nem megváltozott munkaképességű, szülői nyugdíj csak abban az esetben jár, ha az elhalálozástól számított tíz éven belül

a) a hatvanötödik életévét betölti, vagy

b) megváltozott munkaképességűvé válik

és tartásra köteles és képes hozzátartozója nincs.

(5) E § rendelkezéseit a nagyszülőre és az unokára is megfelelően alkalmazni kell.

(6) A szülői nyugdíjra jogosultság nem szűnik meg, ha a szülői nyugdíjra jogosult személy saját jogú vagy hozzátartozói nyugellátása a szülői nyugdíj folyósításának tartama alatt az évenkénti emelésekkel már meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét.

A nyugdíj összege

59. § (1) A szülői nyugdíj mértéke azonos az 50. § (2) bekezdés a), illetve b) pontja szerinti özvegyi nyugdíj mértékével. Ha a szülői nyugdíjra többen jogosultak, azt közöttük – az özvegyi nyugdíj megosztására vonatkozó rendelkezések alkalmazásával – egyenlő arányban meg kell osztani.

(2) A szülői nyugdíjat újból meg kell osztani, ha a jogosultak száma megváltozik. Az újbóli megosztásra legkorábban a jogosultak számának a változását követő hónap első napjától kerülhet sor.

4. Cím

A baleseti hozzátartozói nyugellátások

60. § (1) A hozzátartozók részére baleseti hozzátartozói nyugellátás akkor jár, ha a sérült az üzemi baleset következtében meghalt.

(2)

(3) A baleseti sérült hozzátartozóit a baleseti nyugellátás akkor is megilleti, ha a sérült a baleseti táppénz folyósításának a tartama alatt nem az üzemi baleset következtében halt meg.

61. § (1) A baleseti sérült hozzátartozói ideiglenes özvegyi nyugdíjra és ennek megszűnését követően özvegyi nyugdíjra, árvaellátásra és szülői nyugdíjra a hozzátartozói nyugellátásra vonatkozó rendelkezések szerint azzal az eltéréssel jogosultak, hogy a hozzátartozót a baleseti nyugellátás a jogszerző szolgálati idejére tekintet nélkül megilleti.

(2) A baleseti hozzátartozói nyugellátás számításának alapjául szolgáló öregségnyugdíj-összeg a havi átlagkereset hatvan százaléka, ha az elhunyt jogszerző egy év szolgálati idővel sem rendelkezik.

(3) A (2) bekezdés szerinti összeg az elhunyt jogszerző szolgálati idejének minden éve után a havi átlagkereset egy százalékaival emelkedik, az átlagkeresetnél azonban több nem lehet.

5. Cím

Az özvegyi járadék

61/A. § (1) A magánnyugdíjpénztárból a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe visszalépett – ide értve azt az esetet is, ha a tagsági jogviszony az Mpt. 24. § (15) bekezdése alapján szűnt meg – elhunyt jogszerző után az özvegyi nyugdíj jogosultsági feltételeinek megfelelő személy – özvegyi nyugdíj helyett – özvegyi járadékra jogosult, ha annak összege magasabb, mint az özvegyi nyugdíj összege. Az özvegyi járadék összegét a Kormány rendeletében meghatározottak szerint,

a) az elhunyt jogszerzőnek a tagsági jogviszonya megszűnésekor fennálló, a visszalépő tagi kifizetésekkel csökkentett tagi követelése alapján kell kiszámítani, ha a visszalépő tagi kifizetések összegét nem a Nyugdíjbiztosítási Alapnak utalták át,

b) az elhunyt jogszerzőnek a tagsági jogviszonya megszűnésekor fennálló tagi követelése alapján kell kiszámítani, ha a visszalépő tagi kifizetések összegét a Nyugdíjbiztosítási Alapnak utalták át.

(2) Özvegyi járadék fizetése esetén özvegyi nyugdíj nem folyósítható.

VI. Fejezet

*A NYUGELLÁTÁSOK
ÉVENKÉNTI RENDSZERES EMELÉSE*

62. § (1) A tárgyév január 1-je előtti időponttól megállapított társadalombiztosítási nyugellátást – ideértve a 6. § (4) bekezdésében meghatározott ellátásokat és a baleseti járadékot is – a megállapítás naptári évét követően minden év január hónapjában az emelés évére tervezett fogyasztói árnövekedésnek megfelelő mértékben kell emelni.

(2) A tárgyévi tervezett fogyasztói árnövekedést a központi költségvetésről szóló törvény állapítja meg.

(3) Ha a fogyasztói árak növekedésének tárgyévben várható mértéke legalább 1 százalékponttal meghaladja az (1) bekezdés szerinti mértéket, akkor november hónapban – január 1-jére visszamenőleges hatállyal – kiegészítő nyugdíjemelést kell végrehajtani. Amennyiben az eltérés az 1 százalékpontot nem éri el, akkor november hónapban az egész évre járó különbözetet egy összegben kell kiutalni.

(4) A (3) bekezdés szerinti nyugdíjemelésnél a nyugdíjasok fogyasztói ár növekedésének – a tárgyév első nyolc hónapjának tényadatára alapozott – várható mértékét kell figyelembe venni, amennyiben az meghaladja a fogyasztói árnövekedés várható mértékét.

(5) Egyösszegű kifizetés esetén a következő év januárjában a nyugellátás és a baleseti járadék összegét – az (1) bekezdés szerinti emelés végrehajtását megelőzően – meg kell emelni az egyösszegű kifizetés összegének alapjául szolgáló, kormányrendeletben meghatározott százalékos mérték egytizenketted részével.

(6) Az Országgyűlés felhatalmazza a Kormányt, hogy a tényleges, illetőleg a várható makrogazdasági folyamatok és adatok ismeretében a szükséges feltételek megléte esetén további kiegészítő intézkedéseket tegyen.

(7) Jogszabály elrendelheti más pénzbeli ellátás e § szerinti emelését.

63. §

VII. Fejezet

IGÉNYÉRVÉNYESÍTÉS ÉS ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

64. § (1) A nyugellátást írásban, kizárólag az e célra rendszeresített nyomtatványon vagy elektronikus úrlapon (a továbbiakban együtt: igénybejelentő lap) kell igényelni.

(2) Az igényt visszamenőleg legfeljebb hat hónapra lehet érvényesíteni, az ellátást a jogosultsági feltételek fennállása esetén legkorábban az igénybejelentés időpontját megelőző hatodik hónap első napjától lehet megállapítani. Az igényt az ellátás megállapításának kezdő időpontjában hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni.

(3) Visszamenőlegesen történő igényérvényesítés esetén nem folyósítható az öregségi nyugdíj arra az időszakra, ami alatt az öregségi nyugdíjas a 83/C. § (1) bekezdésében meghatározott jogviszonyban állt.

(4) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv hatáskörébe tartozó ellátások jogosultsági feltételei tekintetében az ügyfél nyilatkozatával nem pótolhatja a hiányzó bizonyítékot.

(5)

(6)

(7)

(8) Egészségi állapottól függő nyugellátás esetén az igénylő az igény elbírálása során, illetve a nyugdíjas a felülvizsgálat során – a jogkövetkezményekről szóló tájékoztatás mellett – az egészségi állapot vizsgálata céljából személyes megjelenésre kötelezhető. Ha az igénylő az igény elbírálása során a személyes megjelenési kötelezettségének önhibájából nem tesz eleget, az az igénybejelentés visszavonásának minősül. Ha a nyugdíjas a felülvizsgálat során a személyes megjelenési kötelezettségének önhibájából nem tesz eleget, a nyugellátást az erről szóló elsőfokú határozat keltét követő hónap első napjával meg kell szüntetni.

(9) Egészségi állapottól függő nyugellátás esetén a jogosultság felülvizsgálata soron kívül is elrendelhető, ha olyan tény vagy körülmény jut a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv tudomására, amely valószínűsíti, hogy a korábban megállapított munkaképesség-csökkenés, egészségkárosodás, illetve egészségi állapot-romlás nem áll fenn, vagy az a megállapítottnál kisebb mértékű.

(10)

65. § (1)

(2) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek nem kell határozatot hoznia a nyugellátások évenkénti rendszeres emeléséről – ideértve a kiegészítő nyugdíjemelést és az egyösszegű kifizetést is.

66. § (1) Különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén a kormányrendeletben meghatározott nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv méltányosságból

a) az öregségi nyugdíjkorhatárt elérő személy, a megváltozott munkaképességű özvegy és az árva részére kivételes nyugellátást (a továbbiakban együtt: kivételes nyugellátás) állapíthat meg,

b) az *a)* pontban meghatározott személyek, illetve a 47. § (2) bekezdésének *c)* pontja szerinti feltétellel rendelkező özvegy részére kivételes nyugellátás-emelést, illetve a 6. § szerinti nyugellátásban részesülő személyek részére egyszeri segélyt engedélyezhet.

(2) A kivételes nyugellátás összegét a kérelmező magán-nyugdíjpénztári tagságára tekintet nélkül kell megállapítani.

(3)

67. § A véglegessé vált határozattal megállapított szolgálati idő és a 18. § (2b)–(2d) bekezdése szerinti jogosultsági idő tartama a nyugellátás megállapítása iránti eljárásban a nyugellátásra való jogosultság megállapítása során – a 80. §-ban foglaltaktól eltérően – csak akkor csökkenthető, ha

a) a szolgálati idő, illetve a 18. § (2b)–(2d) bekezdése szerinti jogosultsági idő tartamának jogalap nélküli megállapítása az igénylőnek felróható, vagy

b) az adott időtartamot a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló európai uniós rendeletek (a továbbiakban: uniós rendeletek) vagy szociális biztonsági, szociálpolitikai egyezmény alapján külföldi szerv szolgálati időként figyelembe veszi.

68. §

69. § (1) A nyugellátás attól a naptól állapítható meg, amely napon a jogosultsághoz szükséges feltételek bekövetkeztek.

(2) Ha a saját jogú nyugellátást igénylő részére állskeresői támogatást folyósítanak, a saját jogú nyugellátást legkorábban az állskeresői támogatás folyósításának megszűnését követő naptól lehet megállapítani.

70. § (1) A baleset üzemiségét és a megbetegedés foglalkozási jellegét (a továbbiakban együtt: a baleset üzemisége) az ezt megállapító, a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló törvény alapján hozott, véglegessé vált határozat igazolja. Ha a kérelmet azért utasítják el, mert a baleset üzemiségét – véglegessé vált határozattal – még nem állapították meg, és az igénylő a kérelmét a baleset üzemiségének megállapítását követően újra benyújtja, a baleseti hozzátartozói nyugellátást az eredeti igénybejelentés időpontjának figyelembevételével kell megállapítani.

(2) A baleseti hozzátartozói nyugellátást igénylő személynek hozzátartozói nyugellátást kell megállapítani, ha a baleset üzemiségét – véglegessé vált határozattal – még nem állapították meg, és az igénylő hozzátartozói nyugellátásra jogosult. Ha a baleset üzemiségét a hozzátartozói nyugellátás megállapítását követően megállapítják, a jogosultsági feltételek fennállása esetén kérelemre

a) a hozzátartozói nyugellátást az eredeti kezdő időpontjára visszamenőleg meg kell szüntetni,

b) a baleseti hozzátartozói nyugellátást az eredeti igénybejelentés időpontjának figyelembevételével meg kell állapítani, és

c) a különbözetet az időközi nyugdíjemelések mértékével megemelt összegben folyósítani kell.

(3)

(4)

70/A. § A baleseti táppénz megállapítására jogosult szerv az üzemi balesettel vagy foglalkozási betegséggel kapcsolatos ténymegállapító határozatának másolatát – megkeresésre – megküldi az eljáró nyugdíj-megállapító szervnek.

71. § (1)

(2) Ha a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervhez érkezett megkeresés olyan adat szolgáltatására irányul, amely a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek nem áll rendelkezésére, de amelynek kezelésére törvény feljogosítja, és az adat más módon nem szerezhető be, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a 100. § (2) bekezdése szerint hatósági ellenőrzést folytat le, és annak eredményéről haladéktalanul értesíti a megkereső hatóságot.

72. § (1)

(2) Az ügyintézési határidő tárgyév április 15-én jár le, ha

a) az öregségi nyugdíj megállapítása iránti kérelmet a tárgyévi nyugdíj-megállapításhoz tartozó valorizációs szorzószámok hatálybalépését megelőzően nyújtották be, vagy

b) a hozzátartozói nyugellátás megállapítása iránti kérelmet a tárgyévi nyugdíj-megállapításhoz tartozó szorzószámok hatálybalépését megelőzően nyújtották be, és a hozzátartozói nyugellátás megállapításához a valorizációs szorzószámokat alkalmazni kell,

c)

és az általános ügyintézési határidő tárgyév április 15-ét megelőzően telik le.

(3) A nyugdíj-biztosítási igazgatási szerv által nyilvántartott adatokról szóló kivonat vagy hatósági bizonyítvány kiadásának ügyintézési határideje tizenöt nap.

(4) A nyugdíj-biztosítási igazgatási szervek által lefolytatott eljárásokban a függő hatályú döntésben nem kell rendelkezni a kérelmezett jog gyakorlásáról.

72/A. §

73. § (1) Ha a nyugellátásra való jogosultság fennáll, de a nyugellátás összege a tárgyévi nyugdíj-megállapításhoz tartozó valorizációs szorzószámok hiánya, adathiány vagy egyéb ok miatt az eljárás megindulásától számított harminc napon belül nem határozható meg, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv nyugdíjelőleget állapít meg.

(2) A nyugdíjelőleget a rendelkezésre álló adatok, a hatályos valorizációs szorzószámok és a nyugellátás megállapítására vonatkozó rendelkezések alapján hivatalból határozattal kell megállapítani.

(3) A nyugellátás megállapításakor a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervet a nyugdíjelőleget megállapító határozatban foglaltak nem kötik, kivéve, ha a nyugdíjelőleget megállapító határozatot közigazgatási bíróság már elbírálta. Ha a nyugdíjelőleget megállapító határozat véglegessé válását követően új tény, adat vagy bizonyíték jut a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv tudomására, ezzel összefüggő kérdésben a közigazgatási bíróság határozatában foglaltaktól eltérhet.

(4) Az igénylő a nyugdíjelőleget megállapító határozatban és a nyugellátást megállapító határozatban egyaránt feltüntetett megállapításokat a nyugellátást megállapító határozattal szembeni jogorvoslat során akkor is vitathatja, ha a nyugdíjelőleget megállapító határozattal szemben nem élt jogorvoslattal.

(5) A nyugellátás megállapításakor a nyugellátás összegébe a folyósított nyugdíjelőleget be kell számítani.

74. § Ha az igénylő az igénybejelentését a döntés véglegessé válásáig visszavonja, a felvett nyugellátást harminc napon belül köteles visszafizetni.

75. § Ha az egészségi állapottól függő nyugellátás iránti igényt arra tekintettel utasították el, hogy az igénylő nem megváltozott munkaképességű, az elutasító határozat véglegessé válását követő egy éven belül a nyugellátás iránt újabb igény akkor nyújtható be, ha az igénylő az igénybejelentéshez csatolja a háziorvos (szakorvos) igazolását arról, hogy az egészségi állapota az igény elutasítását követően rosszabbodott.

76. § Ha a hozzátartozói nyugellátást azért szüntetik meg, mert a nyugellátásban részesülő személy már nem megváltozott munkaképességű, a megszüntetést az erről szóló elsőfokú határozat keltét követő második hónap első napjától kell végrehajtani.

77. §**78. §***A nyugellátások folyósítása*

79. § (1) A saját jogú és a hozzátartozói nyugellátást, továbbá a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek hatáskörébe utalt nem társadalombiztosítási ellátást a nyugdíjfolyósító szerv a nyugdíjfolyósítási törzsszám mint azonosító szám alatt folyósítja. A nyugdíjfolyósító szerv az ellátás folyósításának kezdetekor a nyugdíjfolyósítási törzsszám igazolására – az e célra rendszeresített nyomtatványon – az érintett személy részére díjmentesen igazolást ad ki.

(2) A nyugdíjfolyósító szerv a megállapított nyugellátás folyósítását – a kormányrendeletben meghatározott esetekben a határozat vele való közlését követő tizenhárom napon belül, egyéb esetben a folyósításhoz szükséges adatokat tartalmazó elektronikus adatállomány beérkezését követő tizenhárom napon belül –

a) pénzforgalmi számláról történő készpénzkifizetés kézbesítése útján vagy a jogosult által megjelölt belföldi pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett fizetési számlára,

b) EGT-állam területén élők részére történő folyósítás esetén a jogosult által megjelölt, valamely EGT a államban, pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett fizetési számlára,

c) Magyarországgal szociálpolitikai, szociális biztonsági egyezményt kötött állam területén élő személy részére történő folyósítás esetén a jogosult által megjelölt, a szerződő államban, pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett fizetési számlára, vagy

d) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerinti – ideiglenes hatállyal elhelyezett vagy nevelésbe vett – gyermek árvaellátását a gyermekvédelmi gyám vagy a gyermek vagyonának kezelésére a gyámhatóság által feljogosított személy által megjelölt gyámhatósági fenntartásos betétre vagy fizetési számlára történő utalással teljesíti.

A nyugellátást havonta, forintban kell folyósítani, legkorábban attól a naptól kezdve, amelytől azt megállapították, a jogosultság megszűnésének (megszüntetésének) napjáig, de – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – legfeljebb a jogosult elhalálkozásának napját magában foglaló naptári hónap utolsó napjáig.

(2a) A nyugellátás és a nyugdíjfolyósító szerv által folyósított más ellátás olyan fizetési számlára folyósítható, amely felett a jogosultnak vagy törvényes képviselőjének rendelkezési joga van.

(3) A nyugdíjfolyósító szerv által folyósított ellátásokból történő levonásra a bírósági végrehajtásról szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3a) A (2) bekezdéstől eltérően a külföldön élő vagy tartózkodó jogosult kérelmére a nyugellátást negyedévente, félévente vagy évente utólag kell folyósítani, ha a nyugellátás havi összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj jogszabályban meghatározott legkisebb összegét.

(4) A szociálpolitikai, szociális biztonsági egyezményt kötött államban, pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett fizetési számlára történő folyósítás költségét az ellátásra jogosult viseli.

(5) A nyugdíjfolyósító szerv a nyugellátás megszüntetéséről vagy a nyugdíj összegének csökkentéséről rendelkező határozat alapján az ellátás folyósítását, illetve a különbözet folyósítását a döntés véglegessé válásáig felfüggeszti.

(6) A nyugellátást megállapító elsőfokú határozatban foglalt nyugdíjösszeget a fellebbezésre tekintet nélkül folyósítani kell.

(7) Az esedékessé vált és fel nem vett nyugellátást az esedékességtől számított öt éven belül lehet felvenni.

Az igény érvényesítésének egyéb szabályai

80. § (1) Ha a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a nyugellátás iránti igényt jogszabálysértően utasította el, a nyugellátást – kérelemre vagy hivatalból – az eredeti igénybejelentés időpontjának figyelembevételével meghatározott időponttól kezdődően állapítja meg.

(1a) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a nyugellátást – kérelemre vagy hivatalból – a nyugellátás eredeti kezdő időpontjától kezdődően, a nyugellátás eredeti kezdő időpontjában alkalmazandó jogszabályok alapján, magasabb összegben, vagy az igénylő számára egyébként kedvezőbb módon újra megállapítja, ha

a) a nyugellátást jogszabálysértően állapították meg az igénylőnek járónál alacsonyabb összegben, vagy az igénylő számára egyébként kedvezőtlenebb módon, vagy

b) a nyugellátás összegét jogszerűen állapították meg, de a magasabb összegben vagy az igénylő számára egyébként kedvezőbb módon történő újra megállapítás az azóta tudomására jutott tények, adatok vagy bizonyítékok alapján indokolt.

(1b) Az (1) bekezdés és az (1a) bekezdés a) pontja szerinti esetben, valamint ha a nyugellátást a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv vagy a nyugdíjfolyósító szerv jogszabálysértése miatt nem folyósították, a jogszabálysértés megállapításától számított öt éven belül járó összeget és az (5) bekezdés szerinti késedelmi kamatot ki kell fizetni a jogosultnak.

(1c) Az (1a) bekezdés b) pontja szerinti esetben az újra megállapítás iránti eljárás megindulását megelőző hat hónapon belül járó összeget ki kell fizetni a jogosultnak.

(2) Ha az (1)–(1b) bekezdés szerinti jogszabálysértés a foglalkoztató vagy egyéb szerv jogszabálysértése – különösen jogszabálysértő adatszolgáltatása, eljárása vagy mulasztása – miatt következett be, a késedelmi kamat-fizetési kötelezettség a foglalkoztatót vagy az egyéb szervet terheli.

(3) Abban az esetben, ha az (1)–(1b) bekezdés szerinti jogszabálysértésért a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervet, a foglalkoztatót vagy egyéb szervet is felelősség terheli, a késedelmi kamatot közrehatásuk arányában kötelesek megfizetni. Ha a közrehatásuk aránya nem állapítható meg, a késedelmi kamat fizetési kötelezettség egyenlő arányban áll fenn.

(4) A (2) és (3) bekezdés szerinti kötelezetten a késedelmi kamat megfizetésére a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv határozatban kötelezi.

(4a)

(5) A késedelmi kamat naptári napokra számított mértéke a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

(6) Ha a nyugellátást jogszabálysértően állapították meg az igénylőnek járónál magasabb összegben, vagy az igénylő számára egyébként kedvezőbb módon, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a nyugellátást egy ízben, az azt megállapító döntés véglegessé válásától számított öt éven belül, a nyugellátás eredeti kezdő időpontjában alkalmazandó jogszabályok alapján, hivatalból alacsonyabb összegben, vagy az igénylő számára egyébként kedvezőtlenebb módon újra megállapítja.

(7) Ha a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv jogszabálysértően arra nem jogosultnak állapított meg nyugellátást, a nyugellátást az azt megállapító döntés véglegessé válásától számított öt éven belül, hivatalból megszünteti.

(8) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a (6) és (7) bekezdésben foglaltakat

a) az erről szóló határozat keltét követő hónap első napjától rendeli el, ha a nyugellátás jogalap nélküli megállapítása a nyugellátásban részesülőnek nem róható fel,

b) a nyugellátás eredeti kezdő időpontjától kezdődően rendeli el, ha a nyugellátás jogalap nélküli megállapítása a nyugellátásban részesülőnek felróható.

(9) Nem lehet az (1) bekezdésben, az (1a) bekezdés a) pontjában, a (6) bekezdésben és a (7) bekezdésben foglaltakat alkalmazni, ha a nyugellátást elutasító, illetve megállapító korábbi határozatot közigazgatási bíróság már elbírálta.

81. § (1) A társadalombiztosítási nyugellátás iránti igény érvényesítésével kapcsolatos eljárások, valamint az e törvény szerinti más eljárások – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – illeték- és költségmentesek.

(2) Ha a 84–88. § alapján visszafizetésre vagy megtérítésre kötelezett, vagy a 91. § szerinti mulasztási bírságra kötelezett a tartozás mérséklése, elengedése vagy fizetési kedvezmény engedélyezése iránt nyújt be kérelmet, általános tételű eljárási illetéket köteles fizetni.

82. § (1) Az, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító korhatárt elérte és eddig az időpontig legalább húsz év szolgálati időt szerzett, kérheti a nyugdíja összegének folyósítás nélküli megállapítását (a továbbiakban: rögzített nyugdíj). Amennyiben a nyugdíjra jogosító korhatáron túl tovább dolgozik úgy, hogy legalább 365 naptári napra szolgálati időt szerez, és ez idő alatt nem kéri a nyugdíja folyósítását, a tényleges nyugdíjba menetel idején, – amennyiben számára kedvezőbb – választhatja a nyugdíjkorhatár betöltésére rögzített nyugdíjként kiszámított és az évenkénti emelésekkel növelt nyugdíját a tényleges

nyugdíjba vonuláskor kiszámított összeg helyett. Aki nyugdíjának folyósítás nélküli megállapítását kéri, nem minősül öregségi nyugdíjasnak.

(2) Nem vonatkozik az (1) bekezdés arra, akinek a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltésétől a tényleges nyugdíjazás időpontjáig eltöltött idő legalább fele része alatt özvegyi nyugdíjat (állandó özvegyi nyugdíjat) folyósítottak.

83. § (1) Az e törvény alapján megállapított nyugellátásról lemondani, azt – mint a jogosult személyéhez kötött ellátást – átruházni (engedményezni) nem lehet.

(2) A jogosult halála esetén a fel nem vett nyugellátást a vele közös háztartásban együtt élt házastárs, gyermek, unoka, szülő, nagyszülő és testvér egymást követő sorrendben, ezek hiányában az örökös veheti fel a halál napjától vagy a hagyatéki végzés jogerőssé válása napjától számított egy éven belül.

(3)

83/A. § (1) Az öregségi nyugdíj tárgy hónapra (tárgyhónapokra) járó folyósítását a jogosult kérelmére mindaddig szüneteltetni kell, amíg annak újbóli folyósítását nem kéri.

(2) A nyugellátás szüneteltetésének időtartama alatt az érintett nyugdíjasnak minősül.

(3) Az újbóli folyósítás során a jogosultat az (1) bekezdés szerinti ellátás szüneteltetést megelőző összegének a 22/A. § szerinti növeléssel, továbbá az időközben végrehajtott emelésekkel – a növelés időpontjának és az egyes emelések esedékességének figyelembevételével – növelt összege illeti meg.

83/B. § (1) Ha az öregségi nyugdíjkorhatárt be nem töltött, a 18. § (2a)–(2d) bekezdése alapján megállapított, vagy a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény 3. § (2) bekezdés c) pontja alapján továbbfolyósított öregségi teljes nyugdíjban részesülő személy a tárgyévben a Tbj. 5. §-a szerinti biztosítással járó jogviszonyban áll, illetve egyéni vagy társas vállalkozóként kiegészítő tevékenységet folytat, és az általa fizetendő nyugdíjjárulék alapja meghaladja a tárgyév első napján érvényes kötelező legkisebb munkabér havi összegének tizennyolcszorosát (a továbbiakban: éves keretösszeg), az éves keretösszeg elérését követő hónap első napjától az adott tárgyév december 31-éig, de legfeljebb az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig a nyugdíj folyósítását szüneteltetni kell. Ha a fizetendő nyugdíjjárulék alapja az éves keretösszeget a tárgyév decemberében haladja meg, a nyugellátás szüneteltetésére nem kerül sor, de a tárgyév december havi nyugellátást – a 84. § alkalmazásával – vissza kell fizetni. E § alkalmazása során a fizetendő nyugdíjjárulék alapjába nem számít bele a 83/C. § (1) bekezdése szerinti jogviszonyból származó, a szünetelés időtartama alatt szerzett kereset, jövedelem.

(2) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a nyugdíj folyósításának szüneteltetéséről, újbóli folyósításáról, valamint a jogalap nélkül felvett nyugellátás visszafizetéséről – a nyugellátásban részesülő személynek a 97. § (5) bekezdése szerint tett bejelentése, illetve az állami adóhatóság által közölt éves keretösszegre vonatkozó összesített adatok alapján – hivatalból dönt.

(3) Az e §-ban foglalt rendelkezések nem alkalmazhatók arra a személyre, aki a nyugdíjának folyósítását a 83/A. § alapján teljes naptári évre szünetelteti.

(4) A nyugellátás szüneteltetésének időtartama alatt az érintett nyugdíjasnak minősül. Az ellátás újbóli folyósítása során a 83/A. § (3) bekezdésében foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

(5)

83/C. § (1) Az öregségi nyugdíj folyósítását – az öregségi nyugdíj kezdő időpontjától, öregségi nyugdíjasként létesített jogviszony esetén pedig a jogviszony létesítésének hónapját követő hónap első napjától a jogviszony megszűnése hónapjának utolsó napjáig – szüneteltetni kell, ha a nyugdíjas közalkalmazotti jogviszonyban, kormányzati szolgálati jogviszonyban, állami szolgálati jogviszonyban, állami vezetői szolgálati jogviszonyban, köztisztviselőként vagy közszolgálati ügykezelőként közszolgálati jogviszonyban, bírói szolgálati viszonyban, igazságügyi alkalmazotti szolgálati viszonyban, ügyészségi szolgálati viszonyban, a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény szerinti hivatásos szolgálati jogviszonyban vagy a Magyar Honvédséggel szerződéses vagy hivatásos szolgálati viszonyban áll.

(2) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv az öregségi nyugdíj folyósításának szüneteltetéséről és a jogalap nélkül felvett öregségi nyugdíj visszafizetéséről – a nyugellátásban részesülő személynek a 97. § (5) bekezdése szerint tett bejelentése, illetve az állami adóhatóság által közölt adatok alapján – hivatalból dönt.

(3) Az öregségi nyugdíj szüneteltetésének időtartama alatt az érintett nyugdíjasnak minősül.

(4) Az öregségi nyugdíj a nyugdíjas kérelmére akkor folyósítható újból, ha a jogosult igazolja az (1) bekezdés szerinti jogviszony megszűnését.

(5) Az öregségi nyugdíj újbóli folyósítása során a 83/A. § (3) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni.

VIII. Fejezet

FELELŐSSÉGI SZABÁLYOK, JOGORVOSLAT

Visszafizetési és megtérítési kötelezettség

84. § (1) Aki nyugellátást jogalap nélkül vett fel, köteles azt visszafizetni, ha a nyugellátás jogalap nélküli megállapítása, folyósítása vagy felvétele neki felróható.

(2) Felróhatóság hiányában is vissza kell fizetni

a) a közigazgatási bíróság ítélete alapján folyósított nyugellátást, ha a Kúria felülvizsgálati eljárásban úgy dönt, hogy a nyugellátás megállapítása vagy folyósítása nem volt jogszerű,

b) a nyugdíjelőleget, illetve annak egy részét, ha a nyugellátás iránti kérelmet elutasítják, vagy a nyugellátást a nyugdíjelőlegnél alacsonyabb összegben állapítják meg.

(3) A megállapított nyugellátás visszamenőlegesen járó összegét csökkenteni kell annak – a nyugdíjfolyósító szerv által folyósított – ellátásnak az összegével, amely ugyanarra az időszakra került folyósításra, ha a jogosultat a két ellátás egyidejűleg

nem illethette volna meg. Ha a visszamenőlegesen járó ellátás összege alacsonyabb, mint a beszámított összeg, és a beszámított ellátás jogalap nélküli megállapítása, folyósítása vagy felvétele az ellátásban részesülőnek felróható, a jogalap nélkül felvett különbözetet vissza kell fizetnie.

85. § (1) A foglalkoztató, valamint egyéb szerv és személy köteles megtéríteni a jogalap nélkül felvett nyugellátást, ha a nyugellátás jogalap nélküli megállapítása vagy folyósítása az ő mulasztásának, valótlan adatszolgáltatásának vagy egyéb felróható magatartásának a következménye.

(2) Ha a nyugellátás jogalap nélküli megállapítása vagy folyósítása több foglalkoztatónak vagy egyéb szervnek, személynek is felróható, a jogalap nélkül felvett nyugellátás megtérítéséért egyetemlegesen felelnek.

86. § (1) Ha a nyugellátás jogalap nélküli megállapítása, folyósítása vagy felvétele a foglalkoztatónak vagy egyéb szervnek, személynek és a nyugellátásban részesülőnek is felróható, a jogalap nélkül felvett nyugellátást közrehatásuk arányában kötelesek megtéríteni, illetve visszafizetni.

(2) Ha a közrehatások aránya nem állapítható meg, a foglalkoztatót vagy egyéb szervet, személyt és a nyugellátásban részesült egyetemlegesen kell megtérítésre, illetve visszafizetésre kötelezni.

(3) A közrehatás arányában megállapított megtérítési és visszafizetési kötelezettség nem módosítható amiatt, mert valamelyik kötelezettet terhelő rész nem hajtható be, vagy azt mérsékeltek vagy elengedték.

(4) Ha a jogalap nélkül felvett ellátás teljes összege nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegét, a visszafizetést és a megtérítést nem kell elrendelni.

86/A. § (1) Aki a jogosult halála esetén a kiutalt nyugellátást jogalap nélkül vette fel, köteles azt visszafizetni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti ügyekben az ügyintézési határidő azon a napon kezdődik, amikor megállapítják, ki vette fel jogalap nélkül a nyugellátást.

87. § (1) A foglalkoztató köteles megtéríteni a baleseti hozzátartozói nyugellátást, ha a baleset annak a következménye, hogy ő vagy megbízottja a reá nézve kötelező – a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 11–12. §-a szerinti – munkavédelemre vonatkozó szabályokban foglalt kötelezettségének nem tett eleget. Ugyanilyen megtérítési kötelezettség terheli a foglalkoztatót akkor is, ha ő vagy alkalmazottja (tagja) a balesetet szándékosan idézte elő.

(1a) Ha a baleseti hozzátartozói nyugellátás több foglalkoztatónál elszenvedett balesetek (foglalkozási megbetegedések, szilikózis) együttes következménye alapján került megállapításra, az (1) bekezdés szerinti feltételek fennállása esetén a foglalkoztatókat olyan arányban kell kötelezni a nyugellátás megtérítésére, amilyen az egyes üzemi balesetekből eredő egészségkárosodások, egészségi állapot-romlások mértékének egymáshoz viszonyított aránya.

(2) Az (1)–(1a) bekezdés rendelkezésének alkalmazása során a foglalkoztató alatt az Mt. szerinti kölcsönvevőt is érteni kell.

88. § (1) Aki az elhunyt jogszerző haláláért felelős, köteles az emiatt nyújtott nyugellátást megtéríteni. A megtérítési kötelezettség olyan mértékben áll fenn, amilyen mértékben a felelősség megállapítható.

(2) A felelősség megállapítására a Polgári Törvénykönyvről szóló törvénynek a szerződésen kívül okozott károkért való felelősségre vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a felelősség abban az esetben is fennáll, ha a nyugellátásra jogosultnak kára nincs.

(3) A foglalkoztató az általa foglalkoztatott biztosított üzemi balesetével kapcsolatban az (1)–(2) bekezdések rendelkezései alapján megtérítésre nem kötelezhető.

88/A. § (1) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv jogosult a 87. és 88. § szerinti megtérítési igényt megalapozó eseménnyel kapcsolatban a más hatóságnál, illetve egyéb szervnél indult eljárás során hozott, a megtérítési igény érvényesítéséhez szükséges döntés megismerésére, a döntés alapjául szolgáló iratokba betekinthet, azokról másolatot készíthet. Az eljáró nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv megkeresésére a kért iratok másolatát az érintett szerv harminc napon belül köteles megküldeni.

(2) A 87. § és 88. § szerinti ügyekben az ügyintézési határidő azon a napon kezdődik, amikor megállapítják, ki felelős az elhunyt jogszerző haláláért.

89. § (1) A 87–88. § alapján megtérítésre kötelezett a ténylegesen nyújtott nyugellátásért felelős. A megtérítés összege nem csökkenthető azért, mert a megtérítés alapját képező nyugellátás a jogosultat egyéb jogcímen is megilletné.

(2) Az (1) bekezdés szerinti megtérítési kötelezettségnek havonta, a tárgyhónapot követő hónap 12. napjáig kell eleget tenni. A kötelezett azonban kérheti, hogy a nyugellátásnak az évenkénti emeléseket tartalmazó összegét évente előre – első alkalommal a határozat véglegessé válását követő harminc napon belül, majd ezt követően minden év március 12-éig – térítse meg. Ha a megtérítendő ellátás folyósítása az adott naptári hónap vagy év folyamán megszűnik, akkor a befizetett összeg arányos részét vissza kell fizetni.

(3) Az (1)–(2) bekezdésben foglaltaktól eltérően egyösszegű megtérítésre kerül sor, ha

a) a megtérítésre kötelezett azt kéri, vagy

b) a megtérítésre kötelezett, a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti gazdálkodó szervezet (foglalkoztató vagy egyéb szerv) felszámolással, kényszer törléssel vagy végelszámolással jogutód nélkül megszűnik.

(4) A (3) bekezdés szerinti egyösszegű megtérítés címén a megtérítési kötelezettség alapjául szolgáló

a) ideiglenes özvegyi nyugdíj egyhavi összegének tizenkétszeresét,

b) az árvaellátás egyhavi összegének az árva 25. életéve betöltéséig terjedő időtartamra számított összegét, a c) pontban foglaltak kivételével,

c) megváltozott munkaképesség alapján járó árvaellátás, özvegyi nyugdíj, szülői nyugdíj, illetve baleseti hozzátartozói nyugellátás egyhavi összegének az ellátásban részesülő személyre irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig terjedő időtartamra, de legalább négy évre számított összegét, az irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött, ellátásban részesülő személy esetén négy évre számított összegét

kell megtéríteni.

(5) Az egyösszegű megtérítés összegét a megtérítendő ellátásnak

a) a (3) bekezdés a) pontja szerinti esetben a kérelem benyújtását megelőző hónapban,

b) a (3) bekezdés b) pontja szerinti esetben a felszámolást, a kényszertörleszt, illetve a végelszámolást elrendelő végzés közzétételét megelőző hónapban

érvényes összege alapulvételével kell meghatározni.

(6) A kötelezett az egyösszegű megtérítési kötelezettségnek a határozat véglegessé válását követő 15 napon belül köteles eleget tenni.

(7) A (3) bekezdés a) pontja szerinti esetben a kötelezett kérheti, hogy megtérítési kötelezettségének az egyösszegű megfizetés helyett legfeljebb öt éven belül, évente fizetendő részletekben tessen eleget. Az első részletet a határozat véglegessé válását követő 15 napon belül, a további részleteket minden év március 12-éig kell megfizetni. A kötelezettség egy összegben esedékessé válik, ha a kötelezett az esedékes részletet határidőn belül nem fizeti meg. Az évi részletekben történő megfizetés esetén a 94. § (2) bekezdése szerinti fizetési kedvezmény egyidejűleg nem alkalmazható.

(8)

(9) A (3) bekezdés a) pontja szerinti megtérítési kötelezettséget harmadik személy átvállalhatja.

(10) A (2)–(9) bekezdés

a) baleseti hozzátartozói nyugellátásra vonatkozó rendelkezéseit a baleseti járadék megtérítésére vonatkozóan azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a megtérítés összegének meghatározásánál az Eb. 58. §-a (1) bekezdésének a) pontjában említett baleseti járadék esetében az Eb. 57. §-ának (2) bekezdése szerinti kétévi időtartamot kell alapul venni,

b) rendelkezéseit a rehabilitációs járadékra azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a megtérítés összegének meghatározásánál azt az időtartamot kell alapul venni, amelyre a rehabilitációs járadékot megállapították.

Késedelmi kamat

90. § A nyugdíjfolyósító szerv a késedelmesen folyósított nyugellátás összege után – a határidő lejártát követő naptól – késedelmi kamatot fizet. A késedelmi kamat naptári napokra számított mértéke a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

Mulasztási bírság

91. § (1) Az a kötelezett, aki a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv részére történő, jogszabályban meghatározott bejelentési, nyilvántartási, adatszolgáltatási, illetőleg a nyugdíjbiztosítási feladatok ellátásával kapcsolatos egyéb kötelezettségét nem teljesíti, vagy késedelmesen teljesíti, illetve annak nem az előírt módon tesz eleget, 10 000 forinttól 100 000 forintig terjedő, a jogsértés egy éven belüli ismételt megállapítása esetén 200 000 forintig terjedő mulasztási bírságot köteles fizetni.

(2) A vállalkozási tevékenységet folytató magánszemélyek 100 000, a foglalkoztatók, egyéb szervek 200 000 forintig terjedő mulasztási bírság megfizetésére kötelezhetők, ha

a) a jogszabályokban előírt bizonylatok, könyvelések, nyilvántartások, egyéb okmányok hiányában, vagy azoknak az előírásoktól eltérő vezetésével,

b) hibás vagy valótlan adatszolgáltatással,

c) nyilatkozattétel elmulasztásával (tanúvallomás jogosulatlan megtagadásával)

vagy más módon az ellenőrzést akadályozzák.

(3) A mulasztási bírság kiszabásánál a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek mérlegelnie kell a mulasztás körülményeit, így különösen a mulasztás súlyát, gyakoriságát, továbbá azt, hogy a mulasztó – a magánszemély, illetve a foglalkoztató, egyéb szerv esetén annak intézkedésre jogosult képviselője, alkalmazottja, tagja vagy megbízottja – az adott helyzetben a tőle elvárható körültekintéssel járt-e el.

(4) A mulasztási bírságot az elsőfokú nyugdíjbiztosítási igazgatási szervhez kell befizetni.

(5) Aki a mulasztási bírságot a határozatban megállapított határidőn belül nem fizeti meg, – késedelmi pótlék helyett – a kiszabott mulasztási bírság kétszeresét köteles megfizetni.

92. §

A követelés érvényesítése

93. § (1) A nyugdíj-biztosítási igazgatási szerv az e törvényen alapuló követelését öt éven belül érvényesítheti.

(2) A nyugdíj-biztosítási igazgatási szerv a követelését – ha e törvény másként nem rendelkezik – fizetésre kötelező határozattal érvényesíti.

(3) Ha a nyugdíjfolyósító szervtől rendszeres pénzellátásban részesülő személy a fizetésre kötelező határozat véglegessé válásától számított tizenöt napon belül fizetési kötelezettségét nem teljesíti, a nyugdíjfolyósító szerv a követelést az általa folyósított rendszeres pénzellátásból levonással érvényesíti a bírósági végrehajtásról szóló törvény szabályai szerint.

(4) A (3) bekezdés szerinti levonással meg nem térült, illetve a végrehajtandó összegre tekintettel tizenkét hónap alatt meg nem térülő követelés összegét – a központi nyugdíjbiztosítási szerv kezdeményezésére – a kötelezett keresetéből is le lehet vonni. A keresetből történő levonás érvényesítése során a kincstári számfejtési körbe tartozók esetében a Kincstárt munkáltatónak kell tekinteni. Ha ez nem vezet eredményre, a fennmaradó tartozás végrehajtását az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 134. § (1) bekezdésének megfelelően kell foganatosítani.

(5) A nyugdíj-biztosítási igazgatási szerv a (3) bekezdésben meghatározott végrehajtást az öregségi nyugdíj legkisebb összegét elérő vagy azt meghaladó követelésre kezdeményezi.

(6) A nyugdíj-biztosítási igazgatási szerv által a hatósági eljárás során kiszabott eljárási bírság jogcímen fennálló követelés érvényesítésére a (2)–(5) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni.

Tartozás mérséklése, elengedése, fizetési kedvezmény engedélyezése

94. § (1) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv vezetője a foglalkoztató, egyéb szerv és a magánszemély (a továbbiakban együtt: fizetésre kötelezett) kérelme alapján a nyugellátás visszafizetése, a megtérítés és annak késedelmi pótléka címén megállapított követelést, valamint a mulasztási bírságtartozást méltányosságból mérsékelheti vagy elengedheti, illetve részletfizetést vagy fizetési halasztást engedélyezhet, ha

a) a körülményekből megállapítható, hogy a fizetésre kötelezett foglalkoztató (egyéb szerv), illetve annak intézkedésre jogosult képviselője, alkalmazottja, tagja vagy megbízottja, az adott helyzetben a tőle elvárható körültekintéssel járt el, vagy

b) azok megfizetése a fizetésre kötelezett magánszemély és a vele együtt élő közeli hozzátartozók megélhetését súlyosan veszélyeztetné.

(2) Fizetési kedvezmény abban az esetben engedélyezhető, ha a követelés későbbi teljesítése a körülményekből valószínűsíthető. A kérelem elbírálása és a feltételek meghatározása során figyelembe kell venni a fizetési nehézség kialakulásának okait és körülményeit.

(3) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv vezetője a fizetési kedvezményt feltételhez is kötheti. A fizetési kedvezmény érvényét veszíti és a tartozás – annak járulékaival együtt – egy összegben esedékessé válik, ha a fizetésre kötelezett a fizetési kedvezmény engedélyezése során meghatározott feltételeket nem teljesíti.

(4) A mulasztási bírság mérséklésénél vagy elengedésénél az eset összes körülményét mérlegelni kell, különösen a mulasztás keletkezésének körülményeit, annak súlyát, gyakoriságát. Nincs helye a mulasztási bírság mérséklésének vagy elengedésének, ha a mulasztás a kötelezett szándékos magatartásának a következménye.

(5)

Jogorvoslat és döntés-felülvizsgálat

95. § (1) A nyugdíjelőleggel kapcsolatos hatósági ügyekben nincs helye fellebbezésnek.

(2) A 80. §-ban foglaltak nem érintik a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek az általános közigazgatási rendtartásban biztosított jogát a döntés módosítására vagy visszavonására. Ha e törvény másként nem rendelkezik, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek eljárásában a döntés akkor is módosítható vagy visszavonható, ha az jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot sért.

95/A. § (1) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek hatáskörébe tartozó többfokú közigazgatási eljárások esetén a közigazgatási pert az elsőfokon eljáró nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv ellen kell indítani.

(2)

IX. Fejezet

A NYILVÁNTARTÁSI ÉS ADATSZOLGÁLTATÁSI KÖTELEZETTSÉG

Adatvédelmi rendelkezések

96. § (1) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek – ideértve a foglalkoztatókat, illetve egyéb szerveket – a természetes személyről adatokat társadalombiztosítási azonosító jel (a továbbiakban: TAJ-szám) alkalmazásával

a) a nyugellátások, illetőleg a nyugdíjbiztosítás szerveinek hatáskörébe utalt más ellátások megállapítása, folyósítása és ellenőrzése, továbbá

b) a nyugdíjbiztosítást illető befizetések érdekében

c) az egyeztetési eljárás és a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek hatáskörébe tartozó, jogszabályban meghatározott más eljárások lefolytatása céljából

tarthat nyilván.

(1a) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek a nyugdíjbiztosítás szervei közreműködésével nyújtott juttatások nyújtása, valamint a nyugdíjfolyósító szerv által folyósított ellátásokkal és a nyugdíjbiztosítás szervei közreműködésével nyújtott juttatásokkal kapcsolatos kormányzati tájékoztatás céljából, a tájékoztatás teljesítéséhez, valamint a juttatás nyújtásához és nyújtásának ellenőrzéséhez szükséges időtartamban kezelhetik az ellátásban, juttatásban részesülő személyek nevére, lakcímére, nyugdíjfolyósítási törzsszámára és a folyósított ellátásra, nyújtott juttatásra vonatkozó adatokat.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott célra a társadalombiztosítási jogszabályban, illetve törvényben meghatározott

a) természetes személyazonosító adatok,

b) családi állapot, állampolgárság,

c) lakóhely (tartózkodási hely),

d) foglalkozás, munkahely, munkakör, tevékenység,

e) a rokkantság fokára, az egészségkárosodás, egészségi állapot mértékére, a szakmai munkaképességre, a rehabilitálhatóságra, továbbá az egészségi állapotra vonatkozó adatok, amennyiben jogszabály szerint a nyugellátás, egyéb ellátás megállapítása az egészségi állapot figyelembevételével történik,

f) a keresetre, jövedelemre, valamint a levont és befizetett járulékokra vonatkozó adatok,

g) a hozzátartozókra vonatkozó adatok, amennyiben jogszabály szerint a nyugellátás, egyéb ellátás megállapítása a hozzátartozói minőség figyelembevételével történik,

- h)* a megállapított, illetve folyósított ellátásra vonatkozó adatok,
- i)* a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletétől átvett adatok, továbbá – ha azt az államháztartás részére utalták át – a visszalépő tagi kifizetések összege,
- j)* a magánnyugdíjpénztár felszámolással, végelszámolással történő megszűnése esetén a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe visszalépő tagokra vonatkozóan a felszámolótól, végelszámolóktól átvett adatok,
- k)* a Kormány által kötelezően nyújtandó azonosítási szolgáltatáshoz kapcsolódó egyedi azonosító,
- l)* a személyre szabott ügyintézési felület szolgáltatáshoz kapcsolódó azonosító tarthatók nyilván.

(2a) A központi nyugdíjbiztosítási szerv az állami adóhatóság felé fennálló adatszolgáltatási és jogszabályon alapuló egyéb kötelezettségének teljesítése érdekében kezeli a jogosult adóazonosító jelét.

(2b) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek a 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 76. cikke szerinti együttműködés keretében az EGT-állam által nyújtott ellátások megállapítása, illetve folyósítása céljából, az ahhoz szükséges ideig kezelik a részükre megküldött, a (2) bekezdésben nem említett adatokat.

(3) A 96. § (2) bekezdése alapján nyilvántartásba vett adatokból

a) az állami adóhatóság, valamint a vámhatóság az ellenőrzési feladatok érdekében az *a)* pont szerinti adatok, valamint a *d)* pontból a munkahelyre vonatkozó,

b) az állami adóhatóság, az önkormányzati adóhatóság az adókötelezettség ellenőrzése és az adó-végrehajtási eljárás lefolytatása érdekében, a támogatás megállapítása és ellenőrzése érdekében az *a)–d)* pontjai, az *e)* pontból a rokkantság fokára vonatkozó, valamint az *f)* pont,

c) a munkaügyi és szociális igazgatás szervei, az állami foglalkoztatási szerv az ellátás megállapítása, folyósítása és ellenőrzése, illetve munkaügyi ellenőrzés céljából a (2) bekezdés *a)–f)* pontjai, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a támogatás megállapítása céljából a (2) bekezdés *a)–d)* és *f)* pontjai,

d) az egészségügyi ellátást nyújtó szervek (személyek) az egészségügyi szolgáltatói feladataik ellátása érdekében az *a)–e)* pontjai,

e) a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatalai és a cégbíróságok külön törvényben meghatározottak,

f) a menekültügyi hatóság az ellátások és támogatások megállapítása, folyósítása és a jogosultság ellenőrzése, valamint a menekültügyi eljárás során az ügyfél által előadottak, illetve a jogszabályban foglalt feltételek fennállásának ellenőrzése céljából a (2) bekezdés *a)*, *d)* és *f)* pontja,

g) az egészségügyi államigazgatási szerv szervei egészségfejlesztési tevékenységük ellátása céljából az *a)–e)* pontjai,

h) az állami szakképzési és felnőttképzési szerv a pályakövetési rendszer működtetése céljából a *d)* pont,

i) a honvédelemért felelős miniszter által vezetett minisztérium központi pénzügyi szerve tervezési és érdekvédelmi feladatok, valamint statisztikai célú adatfeldolgozás érdekében a Magyar Honvédség szociális gondoskodási körébe tartozók esetében a (2) bekezdés *a)*, *c)*, valamint a *g)–h)* pont szerinti adatok igénylésére jogosultak.

(4) A bíróság, az ügyészség, a bűnüldözés és a büntetés-végrehajtás szervei, a nemzetbiztonsági szolgálatok a Tbj. 42. §-ának (4) bekezdése, egyéb szervek pedig a Tbj. 43. §-ának (1) bekezdése szerint jogosultak a nyilvántartásba felvett adatok igénylésére.

(5) A (2) bekezdés szerinti adatok statisztikai célra felhasználtak és statisztikai célú felhasználásra – személyazonosításra alkalmatlan módon – átadhatók.

(5a) A (2) bekezdés szerinti adatokat a Központi Statisztikai Hivatal részére – a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Stt.) 28. §-ával összhangban a statisztikai cél előzetes igazolása alapján, az ahhoz szükséges mértékben – statisztikai célra térítésmentesen át kell adni és azok a Központi Statisztikai Hivatal által statisztikai célra felhasználhatók. Az átvett adatok körét és az adatátvitel részletszabályait a Stt. 28. §-ában meghatározott együttműködési megállapodásban kell rögzíteni.

(6) A (4) bekezdésben és az (5a) bekezdésben nem szabályozott esetben adatok közlésének csak akkor van helye, ha ahhoz az érintett írásban hozzájárult.

(7) A központi nyugdíjbiztosítási szerv vezetője a polgárok személyes adatai védelméért való felelősségének körében köteles olyan technikai és szervezési intézkedéseket tenni, ellenőrzési rendszert kialakítani és adatvédelmi szabályzatot kiadni, amely biztosítja az adatvédelmi követelmények teljesülését. Az érintett személy vagy képviselője azonban a nyilvántartásba betekinthez, az iratokról illetőleg nyilvántartott adatairól felvilágosítást kérhet.

(8) Az érintett személy vagy képviselője a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek által vezetett nyilvántartásba betekinthez, kérelmére a róla nyilvántartott adatokról a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv kivonatát állítja ki.

(9) A központi nyugdíjbiztosítási szerv a szociális hatáskörben, valamint gyermekvédelmi és gyámügyi hatáskörben eljáró járási hivatal, valamint a települési önkormányzat jegyzője mint gyámhatóság részére a pénzbeli és természetbeni szociális és a gyermekvédelmi ellátások megállapítása céljából közvetlen hozzáférést biztosít a (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján nyilvántartott adatokat tartalmazó – külön e célra kialakított – adatbázishoz.

(10) Az e törvény szerinti eljárások során az uniós rendeletek szerinti hozzáférési pontot működtető egészségügyért felelős miniszter az uniós rendeletek szerinti célból, az ahhoz szükséges mértékben és ideig kezeli az elektronikus adatcserével érintett, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek által e törvény szerint kezelt személyes és különleges adatokat.

(11) Ha törvény másként nem rendelkezik, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek nyilvántartásában a biztosítottra, volt biztosítottra, illetve a jogosultra vonatkozó adatok kezelését

a) – a b) pontban nem említett esetben – a biztosított, volt biztosított, illetve a jogosult halálát követő 5 év elteltével,

b) hozzátartozói nyugellátás megállapítása esetén a biztosított, volt biztosított után megállapított hozzátartozói nyugellátás – több hozzátartozói nyugellátás esetén az utoljára megszűnt ellátás – megszűnését követő 15 év elteltével, de legkésőbb a biztosított, volt biztosított után hozzátartozói nyugellátásban részesülő személy – több hozzátartozói nyugellátásban részesülő személy esetén az utoljára elhunyt személy – halálát követő 5 év elteltével

korlátozni kell. A korlátozást – az (1) bekezdésben meghatározott célból – fel kell oldani, ha a biztosított, volt biztosított, illetve a jogosult valamely nyilvántartott adatára nyugdíjbiztosítási, vagy a nyugdíjfolyósító igazgatóság által folyósított más ellátással kapcsolatos jogosultság érvényesítése érdekében szükség van. A korlátozás alól feloldott adatok kezelését az a) és b) pontban foglaltak szerint kell ismételtelen korlátozni. A 20 éve folyamatosan korlátozottan kezelt adatokat törölni kell.

Társadalombiztosítási egyéni számla

96/A. § (1) A társadalombiztosítási egyéni számla természetes személyenként tartalmazza

a) a biztosított természetes személyazonosító adatait és társadalombiztosítási azonosító jelét,

b) a biztosított után a 2012. december 31-ét követő időszakra bevallott nyugdíjjárulék összegére vonatkozó, az állami adóhatóságtól átvett adatokat,

c) a Tbj. 34. §-a alapján kötött megállapodás alapján fizetett nyugdíjjárulék összegét, és a megállapodással érintett időtartamot, valamint

d) a rehabilitációs járadék, rehabilitációs ellátás összegéből levont nyugdíjjárulék összegét, és az ellátás folyósításának időtartamát.

(2) Az (1) bekezdés c) és d) pontja szerinti adatok a tárgyévet követően kerülnek feltüntetésre a társadalombiztosítási egyéni számlán.

(3) A társadalombiztosítási egyéni számlát a központi nyugdíjbiztosítási szerv vezeti.

A nyilvántartás adatainak egyeztetése és a szolgálati idő, jogosultsági idő igazolása

96/B. § (1) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a biztosított, volt biztosított biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyaira és kereseteire, jövedelmeire vonatkozó, nyilvántartásba bejelentett adatokat az öregségi nyugdíjasként nem minősülő biztosítottal, volt biztosítottal hatósági eljárás keretében egyezteti.

(2) Az egyeztetési eljárás a biztosított, volt biztosított elektronikus úton benyújtott kérelmére vagy hivatalból indul. A biztosított, volt biztosított egyeztetési eljárás lefolytatását naptári évenként egyszer kérelmezheti.

(3) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv az egyeztetési eljárás hivatalbóli megindítását megelőzően a biztosítottat, volt biztosítottat értesíti az eljárás menetéről, továbbá részletes kimutatást küld az általa nyilvántartott következő adatokról:

a) a biztosításban töltött időszakok, egyéb szolgálati idők, nők esetében a 18. § (2b)–(2d) bekezdése szerinti jogosultsági idők, valamint a korhatár előtti ellátás, az átmeneti bányászjáradék és a táncművészeti életjáradék igénybevételéhez szükséges, foglalkozáshoz kötött kedvezményre jogosító idők,

b) a foglalkoztatók adatai,

c) az 1987. december 31-ét követő időszakra vonatkozó nyugdíjjárulék-köteles kereset, jövedelem,

d) az 1987. december 31-ét követő időszakra vonatkozóan a foglalkoztató által levont, befizetett nyugdíjjárulék, és

e) azok a szolgálati időnek minősülő időszakok, amelyek után nem történt járulék-, illetve nyugdíjjárulék-fizetés.

(4) A biztosított, volt biztosított a (3) bekezdés szerinti értesítés vele való közlését követő hatvan napon belül nyilatkozik a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek azokról az általa ismert, (3) bekezdés a)–e) pontja szerinti adatokról, amelyeket a nyilvántartás nem tartalmaz, vagy amelyek nem egyeznek meg a nyilvántartott adatokkal. A biztosított, volt biztosított az általa közölt adatokat igazoló, rendelkezésére álló okiratokat megküldi a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek.

(5) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a biztosított, volt biztosított (4) bekezdés szerinti nyilatkozatának beérkezését, ennek hiányában a (4) bekezdés szerinti határidő leteltét követő öt napon belül hivatalból megindítja az egyeztetési eljárást.

(6) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv az egyeztetési eljárás során bizonyítási eljárást folytathat le, e törvény alapján ellenőrzés lefolytatását kezdeményezheti, és az állami adóhatóságnál adategyeztetést, illetve adóhatósági eljárást kezdeményezhet.

(7) Az egyeztetési eljárás ügyintézési határideje hetvenöt nap.

(8) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv az egyeztetési eljárást határozattal zárja le. A határozatban fel kell tüntetni az adatomódosításokat, illetve a kért adatomódosítások megtagadásának okát, továbbá a biztosítottnak, volt biztosítottak az egyeztetési eljárást követően nyilvántartott valamennyi, (3) bekezdés szerinti adatát.

(9) A kérelemre indult egyeztetési eljárásra a (3), (4), (6), (7) és (8) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy

a) a (3) bekezdés szerinti értesítést az eljárás megindítását követő öt napon belül kell a kérelmezőnek megküldeni,

b) a kérelmező a (4) bekezdés szerinti nyilatkozatát a (3) bekezdés szerinti értesítés vele való közlését követő harminc napon belül teheti meg.

96/C. § (1) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv – a központi nyugdíjbiztosítási szerv vezetője által jóváhagyott ütemterv szerint – 2014. december 31-éig köteles a 96/B. § (3) bekezdése szerinti értesítést hivatalból megküldeni az 1955. és 1959. között született biztosítottak, volt biztosítottak esetében. Az 1960. évben vagy azt követően született biztosítottak, volt biztosítottak esetében 2017. január 1-jétől ötéves korcsoportonként kell – a központi nyugdíjbiztosítási szerv vezetője által jóváhagyott ütemterv szerint – a 96/B. § (3) bekezdése szerinti értesítést hivatalból megküldeni. Egy ötéves korcsoport kiértékelésére három év áll rendelkezésre.

(2) Az (1) bekezdés szerint az egyeztetési eljárással érintett korcsoportokba tartozó biztosítottak, volt biztosítottak esetében a korábbi kiértékelési időszak lezárását követő négy év elteltével a 96/B. § (3) bekezdése szerint hivatalból új értesítést kell küldeni. Az egyeztetési eljárást akkor is le kell folytatni, ha a korábbi egyeztetési eljárásra azóta megszűnt kizáró ok miatt nem került sor.

(3) Nem kell az (1) és (2) bekezdés alapján hivatalból a 96/B. § (3) bekezdése szerinti értesítést megküldeni, ha

a) a biztosított, volt biztosított öregségi nyugdíjnak minősül,

b) egyeztetési eljárás van folyamatban, vagy

c) öregségi nyugdíj, korhatár előtti ellátás, szolgálati járandóság, átmeneti bányászjáradék, táncművészeti életjáradék, vagy más, szolgálati idő és az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset alapján kiszámított ellátás megállapítása vagy nyugdíjbiztosítási átutalás iránti eljárás van folyamatban.

(4) Ha az egyeztetési eljárás lezárását megelőzően a biztosított, volt biztosított öregségi nyugdíj, korhatár előtti ellátás, szolgálati járandóság, átmeneti bányászjáradék, táncművészeti életjáradék, vagy más, a szolgálati idő és az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset alapján kiszámított ellátás megállapítása vagy nyugdíjbiztosítási átutalás iránti kérelmet nyújt be, a kérelem az egyeztetési eljárás megindítása iránti kérelem visszavonásának minősül.

96/D. § (1) A lezárt időszakra nyilvántartott adatok a biztosított, volt biztosított kérelmére vagy hivatalból indult újabb egyeztetési eljárás keretében kiegészíthetők vagy módosíthatók

a) jogszabálysértés esetén, ha az egyeztetési eljárást lezáró határozatot közigazgatási bíróság még nem bírálta el, vagy

b) olyan tény, adat vagy bizonyíték alapján, amelyeket a korábbi egyeztetési eljárásban nem vizsgáltak.

(2) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti újabb egyeztetési eljárás iránti kérelemhez csatolni kell a kérelemben foglaltakat igazoló okiratokat.

(3) Az (1) bekezdés szerinti újabb egyeztetési eljárás esetén a 96/B. § (3) bekezdése szerinti értesítésben az ott meghatározott adatok közül a lezárt időszakot követő időre vonatkozó adatokat, valamint hivatalból indult eljárásban az eljárással érintett adatokat kell feltüntetni.

96/E. § (1) A biztosított, volt biztosított a megszerzett szolgálati idejéről, a 18. § (2b)–(2d) bekezdése szerinti jogosultsági idejéről, illetve a 96/B. § (3) bekezdése szerinti más adatairól hatósági bizonyítvány kiállítását kérheti.

(2) Ha a biztosított, volt biztosított

a) a nyilvántartásban nem szereplő szolgálati idő, jogosultsági idő elismerését is kéri, vagy

b) 1954. december 31-ét követően született, és vele egyeztetési eljárást még nem folytattak le,

a hatósági bizonyítvány kiadása iránti eljárást fel kell függeszteni, és hivatalból egyeztetési eljárást kell lefolytatni.

(3) Nem kell egyeztetési eljárást lefolytatni, ha a mezőgazdasági östermelő a Tbj. 5. § (1) bekezdés i) pontja szerinti feltétel vizsgálatához kéri a hatósági bizonyítvány kiállítását.

Adatszolgáltatás és bejelentési kötelezettség

97. § (1) A nyugdíj-biztosítási igazgatási szerv felhívására a nyugdíj-biztosítási feladatok ellátásához szükséges adatokat tizenöt napon belül kell közölni.

(2)–(4)

(5) A nyugellátásban részesülő személy tizenöt napon belül köteles bejelenteni a nyugdíj-biztosítási igazgatási szervnek minden olyan tény, adatot, körülményt, amely a nyugellátásra jogosultságát vagy a nyugellátás folyósítását érinti. A 83. § (2) bekezdésében megjelölt személyek vagy a nyugellátás felvételére jogosított más személy a jogosult halálának tényét és annak időpontját tizenöt napon belül kötelesek bejelenteni a nyugdíjfolyósító szervnek.

(6)

(7)–(8)

(9) A Tbj. 34. §-ában foglaltak alapján nyugdíj-biztosítási szolgáltatásra irányuló megállapodást kötő igazgatási szerv adatszolgáltatási kötelezettsége nem tartozik az Art. hatálya alá.

(10) A rehabilitációs ellátásban vagy rehabilitációs járadékban részesülő személyekre vonatkozó tárgyévi nyugdíjbiztosítási adatszolgáltatást az előírt határidőig a nyugdíjfolyósító szerv teljesíti.

98. § (1) A bejelentések közvetlenül a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnél, posta útján vagy elektronikus úton teljesíthetők.

(2) A bejelentés teljesítésére megszabott határidő szempontjából az illetékes szervhez történő beérkezés időpontja az irányadó. Posta útján történő teljesítés esetén, ha a postára adást feladóvevénnyel (postakönyvvel) igazolják, a postára adás időpontja az irányadó.

99. § (1) Az adatszolgáltatást – ha jogszabály kivételt nem tesz – elektronikus úton kell teljesíteni. A nyilvántartások vezetésére, az adatszolgáltatásra, az e törvényben előírt bejelentés teljesítésére, az igény érvényesítésére a központi nyugdíjbiztosítási szerv számítógépes program használatát írhatja elő, illetőleg nyomtatványt rendszeresíthet.

(2) A központi nyugdíjbiztosítási szerv az előírt nyilvántartási, adatszolgáltatási és bejelentési kötelezettség, továbbá rendszeresített nyomtatvány használata alól mentesítést adhat. A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a bejelentés módjára és a határidőkre egyes foglalkoztatókkal és egyéb szervekkel eltérő megállapodást köthet.

(3) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv vezetője a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 28. § (5) bekezdésével összhangban a nemzetbiztonsági szolgálatok kihelyezett állományának tagját érintő nyugdíjbiztosítási feladatok ellátásával összefüggő adatszolgáltatás rendjét és az azzal összefüggő eljárási szabályokat – a törvényi előírások keretei között – a nemzetbiztonsági szolgálattal külön megállapodásban rögzíti.

99/A. § (1) A Tbj. 44. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartásra kötelezett a biztosított, volt biztosított biztosítási jogviszonyával összefüggő, a szolgálati időről vagy a nyugellátás megállapítása során figyelembevételre kerülő keresetről, jövedelemtől adatot tartalmazó munkaügyi iratokat a biztosítottra, volt biztosítottra irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltését követő öt évig köteles megőrizni.

(2) A nyilvántartásra kötelezett jogutód nélküli megszűnése esetén köteles bejelenteni az (1) bekezdés szerinti munkaügyi iratok őrzésének helyét a székhelye, telephelye szerint illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek.

(3) A (2) bekezdés szerinti bejelentéssel egyidejűleg a nyilvántartásra kötelezett képviselője, illetve a felszámoló, végelszámoló köteles a 2010. január 1-jét megelőző időszakra vonatkozóan adatszolgáltatást teljesíteni, ha arra korábban nem került sor.

Ellenőrzés

100. § (1) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv szak- és pénzügyi ellenőrzése kiterjed a nyugdíjbiztosítással kapcsolatos jogszabályok megtartására, illetőleg a nyilvántartási és az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv hatáskörébe tartozó nyugellátás megállapításával kapcsolatos adatszolgáltatásra. Az ehhez szükséges nyilvántartásokat, könyvelési és egyéb okmányokat, illetőleg adatokat rendelkezésre kell bocsátani.

(2) Ha a nyugellátás megállapítására irányuló eljárásban, az egyeztetési eljárásban vagy a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek más eljárásában a tényállás tisztázása érdekében indokolt, az adatszolgáltatásra kötelezett, illetve az egykorú iratokat őrző más személy vagy szervezet birtokában lévő olyan adatok megismerése céljából, amelynek kezelésére törvény a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervet feljogosítja, hatósági ellenőrzést kell lefolytatni.

X. Fejezet

VEGYES ÉS HATÁLYBA LÉPTETŐ RENDELKEZÉSEK

101. § (1) A Kormány felhatalmazást kap arra, hogy

- a) az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset meghatározásánál a növelés mértékét a Központi Statisztikai Hivatal által utoljára közzétett adatok alapulvételével minden év márciusában,
- b) a külföldön élők nyugellátásának folyósítását,
- c) a nyugellátás megállapítására és folyósítására vonatkozó részletes szabályokat,
- d) a nyugdíjprémium megállapítására és a végrehajtásra vonatkozó részletes szabályokat, valamint a (6) bekezdés a) pontja szerinti szorzószámot,
- e) a nyugellátás összegének megállapításánál a személyi jövedelemadó képzett összegét,
- f) a nyugellátások és – törvény vagy kormányrendelet alapján – a 62. §-ban foglaltak szerint emelendő más pénzbeli ellátások emelésének részletes szabályait, valamint évente az 1998. december 31-e utáni időponttól megállapításra kerülő öregségi teljes nyugdíji és árvaellátás évenkénti legkisebb összegeit, továbbá az 50. § (6) bekezdése szerinti együttfolyósítási összeghatárt,
- g) az öregségi nyugdíj és a 6. § (4) bekezdése szerinti ellátások szüneteltetésének részletes eljárási szabályait,
- h) az igény érvényesítésével, az igény elbírálásával, a megállapító és a folyósító szervek közötti adatszolgáltatással kapcsolatos eljárást, továbbá a rögzített öregségi nyugdíj megállapítására vonatkozó részletes szabályokat,
- i) a visszafizetési és megtérítési kötelezettség teljesítésével, elmulasztásával, továbbá a követelés érvényesítésével, valamint a mérséklés, elengedés, fizetési halasztás, részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos eljárási rendelkezéseket,
- j) a nyugdíjbiztosításon belüli jogorvoslat rendjét,
- k)
- l) az adatszolgáltatásra és bejelentési kötelezettségre vonatkozó eljárási rendelkezéseket,
- m)
- n) a kivételes nyugellátás megállapításának, továbbá a kivételes nyugdíjemelés és az egyszeri segély engedélyezésének részletes szabályait,
- o) a 18. § (2b)–(2c) bekezdés szerinti, kereső tevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonyokat, valamint a gyermekgondozást segítő ellátásban vagy a gyermekek otthongondozási díjában eltöltött idővel szerzett jogosultsági idővel egy tekintet alá eső, 1998. január 1-jét megelőzően szerzett szolgálati időket;
- p) az özvegyi járadék számítására vonatkozó szabályokat;
- q)
- r) a társadalombiztosítási egyéni számlával kapcsolatos részletes szabályokat;
- s) az egyeztetési eljárás és a jogosultsági idő, szolgálati idő igazolása iránti eljárás részletes szabályait

(2)–(3)

(4) Annak a személynek, akinek az öregségi nyugdíjkorhatár emeléséről és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 1996. évi LIX. törvény 21. § (7) bekezdése alapján megállapított átmeneti járadékot, előnyugdíjat vagy korengedményes nyugdíjat folyósítanak vagy folyósítottak, az öregségi, illetőleg az özvegyi nyugdíja megállapításánál a jogosultsági öregségi nyugdíjkorhatár alatt – a Tny. rendelkezéseitől eltérően – az ott meghatározott életkor(oka)t kell érteni.

(5) Ha a bruttó hazai termék változatlan áron számított növekedésének a tárgyévben várható mértéke a 3,5 százalékot meghaladja, és az államháztartás – a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott – tárgyévi egyenlegcélja

várhatóan teljesül, a tárgyév novemberében nyugdíjprémiumot kell fizetni annak a személynek, aki a tárgyévet megelőző év legalább egy napján, valamint a tárgyév novemberében a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó vagy azzal a 6. § (4) bekezdése alapján egy tekintet alá eső

- a)
- b) hozzátartozói nyugellátásban – ide nem értve az ideiglenes özvegyi nyugdíjat – részesül, vagy
- c) a b) pontban nem említett nyugellátásban – ide nem értve a rehabilitációs járadékot – részesül, és a 18. § (1) bekezdése szerinti életkort a tárgyévet megelőzően betöltötte.

(6) A nyugdíjprémium összege a következő két szám szorzata:

- a) a bruttó hazai termék változatlan áron számított növekedése – tárgyévben várható – mértékének 3,5-del csökkentett összege, de legfeljebb 4,
- b) a nyugellátás november havi összegének 25 százaléka, de legfeljebb 20 000 forint.

(7) Ha a bruttó hazai termék változatlan áron számított növekedésének – a központi költségvetésről szóló törvényben – tárgyévre tervezett mértéke a 3,5 százalékot meghaladja, a nyugdíjprémium kiadásainak fedezetére a Nyugdíjbiztosítási Alap költségvetésében céltartalékot kell képezni.

(8) A nyugdíjprémiumot a nyugdíjfolyósító szerv hivatalból, a november havi nyugellátással együtt folyósítja. A nyugdíjprémium megállapításáról határozatot nem kell hozni.

101/A. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben jelölje ki

- a) a központi nyugdíjbiztosítási szervet,
- b) a nyugdíjfolyósító szervet és
- c) a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerveket.

102. § E törvény hatálybaléptetéséről a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló törvény rendelkezik. E törvény rendelkezéseit – az 1998. január 1-je előtti időponttól megállapított nyugellátások emelésére vonatkozó 62. §, továbbá a 38. § (2) bekezdése kivételével – az 1997. december 31-ét követő időponttól megállapításra kerülő ellátásokra kell alkalmazni. A 38. § (2) bekezdése e törvény kihirdetése napján lép hatályba azzal, hogy rendelkezéseit az 1995. december 31-e utáni időponttól megállapításra került (kerülő) ellátásokra is alkalmazni kell.

102/A. § (1) Az öregségi nyugdíj 22/A. § szerinti növelése iránti, 2016. december 31-éig jogerősen le nem zárt ügyekben a kérelmeket a 2016. december 31-én hatályos rendelkezések szerint kell elbírálni.

(2) Ha a saját jogú nyugellátásban részesülő személy 2016. december 31-éig nem kérte a 2016. január 1-jét megelőző időszakban szerzett jövedelem alapján járó nyugdíjnövelést, annak összegét a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv 2017. június 30-áig hivatalból állapítja meg. A nyugdíjnövelést

- a) a 2007–2010. évben szerzett jövedelem után e § 2016. december 31-én hatályos szövegében foglaltak szerint,
- b) a 2011–2015. évben szerzett jövedelem után a 2016. december 31-én hatályos 22/A. §-ban foglaltak szerint kell megállapítani.

(3) A (2) bekezdés szerinti nyugdíjnövelést visszamenőlegesen, attól az időponttól kezdődően kell megállapítani, amelytől kezdődően az a jogosult a nyugdíjnövelés iránti kérelem legkorábbi benyújtása esetén megillette volna. A nyugdíjnövelést és annak visszamenőlegesen járó összegét a jogosultság megszerzésének időpontját követő időközi nyugdíjemelések mértékével megemelt összegben kell folyósítani.

(4) A nyugdíjnövelés összegét a (2) bekezdésben foglaltak szerint akkor is meg kell állapítani, ha az azóta megszűnt saját jogú nyugellátás mellett korábban szerzett nyugdíjnövelés jogosultja nem minősül öregségi nyugdíjnak. A megállapított nyugdíjnövelést az öregségi nyugdíj folyósításának időpontjától kezdődően kell – a jogosultság megszerzésének időpontját követő időközi nyugdíjemelések mértékével megemelt összegben – folyósítani.

(5) Ha a 2016. január 1-jét megelőző időszakban nyugdíjnövelésre jogosult személy a nyugdíjnövelés megállapítása előtt elhunyt, a nyugdíjnövelést a hozzátartozói nyugellátás megállapítására irányuló eljárásban kérelemre, a (2) bekezdés a) és b) pontjában foglaltak szerint kell megállapítani.

(6) Az 1955. vagy 1956. évben született biztosítottak, volt biztosítottak esetén a 96/C. § (2) bekezdése szerinti egyeztetési eljárást nem kell lefolytatni. Az 1957–1959. évben született biztosítottak, volt biztosítottak esetén a 96/C. § (2) bekezdése szerinti egyeztetési eljárást 2019. december 31-éig kell lefolytatni.

102/B. § E törvénynek az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény és a közigazgatási perrendtartásról szóló törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi L. törvénnyel (a továbbiakban: Ákr.-Kp. Módtv.) megállapított rendelkezéseit az Ákr.-Kp. Módtv. hatálybalépését követően indult és a megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

102/C. § (1) Ha a nyugdíjkorhatár betöltése miatt,

- a) a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény – a 33/2012. (VII. 17.) AB határozattal megsemmisített – 90. § h) pont *ha*) alpontja, illetve 230. §-a alapján nyugalmazott bíró, vagy
 - b) a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény – 2013. április 1-jén hatályos – 34. § d) pontja, illetve 160. §-a alapján nyugalmazott ügyész
- szolgálati viszonya az öregségi nyugdíj megállapítását követően helyreállt, az ezt követő ismételt nyugalmazás esetén jogosult az öregségi nyugdíjának a (2)–(5) bekezdés szerinti átcserélésére.

(2) Az átcserélés iránti igényt az ismételt nyugalmazás időpontját követő 6 hónapon belül, az egyes családtámogatási és nyugdíjbiztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló 2018. évi CXIX. törvény hatálybalépését megelőző ismételt nyugalmazás esetén 2019. június 30-áig lehet benyújtani.

(3) Az átcserélt öregségi nyugdíjat az ismételt nyugalmazás időpontját követő napra olyan módon kell kiszámítani, mintha az igénylő részére korábban még nem állapítottak volna meg öregségi nyugdíjat.

(4) Ha az átcserélt öregségi nyugdíj összege magasabb a korábban megállapított öregségi nyugdíjnak az időközi nyugdíjemelésekkel megemelt, és a 22/A. § alapján megnövelt összegénél, az átcserélt öregségi nyugdíjat kell – az ismételt nyugalmazás időpontját követő naptól kezdődően – öregségi nyugdíjként folyósítani.

(5) Nem kell az átcserélt öregségi nyugdíjat visszamenőlegesen folyósítani olyan időszakokra, amikor az öregségi nyugdíj folyósítása szünetelt. A visszamenőlegesen folyósított átcserélt nyugdíj összegét csökkenteni kell a korábban megállapított, az ismételt nyugalmazás időpontját követő naptól az átcserélésig terjedő időre folyósított öregségi nyugdíj összegével.

102/D. § (1) A 2012. január 1-jét megelőző időre folyósított rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíj visszafizetésére és megtérítésére a 2011. december 31-én hatályos szabályokat 2011. december 31-ét követően is alkalmazni kell.

(2) Azt a rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjat, amelyet a 2011. december 31-én hatályos 87. vagy 88. § alapján meg kellett téríteni, és 2012. január 1-jétől a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény rendelkezése alapján öregségi nyugdíjként kell továbbfolyósítani, továbbra is meg kell téríteni a 2011. december 31-én hatályos rendelkezések alapján azzal, hogy ahol e rendelkezések rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjat említettek, azon öregségi nyugdíjat kell érteni.

102/E. § Ha az adatkezelés korlátozására az egyes családtámogatási és nyugdíjbiztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló 2018. évi CXIX. törvénnyel megállapított 96. § (11) bekezdése szerinti határidő 2019. június 30-át megelőző időpontban van, az adatkezelést 2019. június 30-áig kell korlátozni.

102/E. §

102/F. § A rokkantsági vagy rehabilitációs ellátásban részesülő személy özvegyi nyugdíja – ha 2011. december 31-én özvegyi nyugdíj mellett átmeneti járadékban vagy rendszeres szociális járadékban részesült, vagy az özvegyi nyugdíj folyósítására tekintettel az átmeneti járadékát, rendszeres szociális járadékát szüneteltették – a feléledés kivételével nem módosítható harmincszázalékos mértékűre.

102/G. § (1) Ha a jogszerző 2011. február 28-át követően hunyt el, az özvegyi nyugdíj megállapítására, feléledésére irányuló, 2012. augusztus 1-jén folyamatban lévő eljárásokban az özvegyi járadékra való jogosultságot hivatalból vizsgálni kell.

(2) Ha a jogszerző 2011. február 28-át követően hunyt el, és az özvegyi nyugdíj iránti kérelmet 2012. július 31-éig már elbírálták, de az özvegy az Európai Unió tisztviselőinek és más alkalmazottainak nyugdíjbiztosítási átutalásáról és visszautalásáról, valamint egyes nyugdíjbiztosítási tárgyú és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2012. évi CXII. törvénnyel megállapított 61/A. § (1) bekezdése alapján özvegyi járadékra jogosult, az özvegyi járadékot a nyugdíjmegállapító szerv 2012. szeptember 30-áig, a jogosultsági feltételek teljesülésének időpontjára visszamenőlegesen hivatalból állapítja meg. A jogosultsági feltételek bekövetkezésétől 2012. szeptember 30-áig terjedő időre járó különbözetet egy összegben, az özvegyi járadék első folyósított összegével együtt, késedelmi kamattal növelt összegben kell folyósítani.

102/H. §

102/I. §

102/J. § A 18. § (2) bekezdés *c)* pontja, (2a) bekezdés *b)* pontja, a 83/C. § és a 102/I. § a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény alapján rendelkezési állományba helyezett bíróra, valamint a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló törvény alapján rendelkezési állományba helyezett ügyészre nem alkalmazható az egyes igazságügyi jogviszonyokban alkalmazandó felső korhatárral kapcsolatos törvénymódosításokról szóló 2013. évi XX. törvény hatálybalépésétől 2022. december 31-ig.

102/K. §

102/L. § (1) A Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvénnyel megállapított 38. § (1) bekezdés *k)* pontját a 2015. január 1-jén folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(2) A Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvénnyel megállapított 55. § (3) bekezdés *b)* pontjában foglaltakat a 2015. január 1-jét megelőzően elhunyt jogszerző után járó árvaellátások esetén is alkalmazni kell, ha az a jogosultra nézve kedvezőbb. Egyéb esetben a 2015. január 1-jét megelőzően elhunyt jogszerző után járó árvaellátásokra e törvény 2014. december 31-én hatályos 55. § (3) bekezdés *b)* pontját kell alkalmazni.

(3) A Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvénnyel megállapított 96/B. § (4) és (6) bekezdését a 2014. december 31-ét követően indult ügyekben kell alkalmazni.

103. § E törvény

a) a Tanácsnak a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról szóló, 1978. december 19-i 79/7/EGK irányelvvel;

b) a harmadik országbeli állampolgárok kutatás, tanulmányok folytatása, gyakorlat, önkéntes szolgálat, diákcsereprogramok vagy oktatási projektek, és au pair tevékenység céljából történő beutazásának és tartózkodásának feltételeiről szóló, 2016. május 11-i (EU) 2016/801 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel

összegegyeztethető szabályozást tartalmaz.

104. § Ez a törvény

a) a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló 2009. szeptember 16-i 987/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet;

b) az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Közösségek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Közösségek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EGK, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. március 11-i 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet

végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

1. melléklet az 1997. évi LXXXI. törvényhez**A magánnyugdíj-pénztári tagok társadalombiztosítási nyugellátásának kiszámítása során alkalmazásra kerülő szorzószám meghatározása**

1. A magánnyugdíj-pénztári tagok társadalombiztosítási nyugellátásának kiszámítása során alkalmazásra kerülő szorzószámot a következők szerint kell kiszámítani:

$$Sz = h + (1-h) * 0,75,$$

ahol:

Sz = az alkalmazásra kerülő szorzószám értéke, és

$$h = \frac{\text{a 2010. szeptember 30-át követően szerzett
szolgálati idő}}{\text{a teljes elismert szolgálati idő}}$$

2. A h értékének kiszámítása során a számlálóban és a nevezőben megjelölt időtartamot is napokban kell meghatározni, és a hányadost két tizedes jegyre kell kerekíteni.

3. Ha az Európai Unió tisztviselőinek és más alkalmazottainak nyugdíjbiztosítási átutalásáról és visszautalásáról szóló törvény szerinti nyugdíjbiztosítási visszautalással érintett, 2010. október 1-jét megelőző időszakban az uniós tisztviselő magánnyugdíjpénztár tagja volt, ezen időszak napjainak számát a h értékének kiszámítása során a számlálóhoz hozzá kell adni. Ha az uniós tisztviselő ebben az időszakban a magyar nyugdíjrendszerben is szerzett szolgálati időt, a számlálót a nyugdíjbiztosítási visszautalás során beszámított jövedelem és az ugyanarra a napra elismert beszámított jövedelem és nyugdíjjárulék-alapot képező kereset, jövedelem összegének hányadosával kell megnövelni.

2. melléklet az 1997. évi LXXXI. törvényhez**Az öregségi nyugdíjak kiszámítása során alkalmazandó szorzószámok**

	A	B
1.	Szolgálati idő (év)	Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset százalékáa
2.	15	43,0
3.	16	45,0
4.	17	47,0
5.	18	49,0
6.	19	51,0
7.	20	53,0
8.	21	55,0
9.	22	57,0
10.	23	59,0
11.	24	61,0
12.	25	63,0
13.	26	64,0
14.	27	65,0
15.	28	66,0
16.	29	67,0
17.	30	68,0
18.	31	69,0
19.	32	70,0
20.	33	71,0
21.	34	72,0
22.	35	73,0
23.	36	74,0
24.	37	75,5
25.	38	77,0
26.	39	78,5
27.	40	80,0
28.	41	82,0
29.	42	84,0
30.	43	86,0

31.	44	88,0
32.	45	90,0
33.	46	92,0
34.	47	94,0
35.	48	96,0
36.	49	98,0
37.	50 vagy több	100,0

Ha az öregségi nyugdíj kiszámítása során figyelembe vett szolgálati idő a 39. § szerinti arányos elismerés miatt nem éri el a 15 évet, az öregségi nyugdíj kiszámítása során alkalmazandó szorzószámot úgy kell meghatározni, hogy a 43%-os mértéket annyiszor 2 százalékponttal kell csökkenteni, ahány év a 15 év szolgálati időből hiányzik.